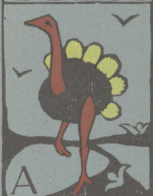

CARLOS

NICOLAS

CARLOS A NICOLÁS

RUDOLF JOHANNES SCHMIED

CARLOS A NICOLÁS

DĚTSKÁ LÉTA V ARGENTINĚ

1927

VE STARĚ ŘÍŠI NA MORAVĚ

Milým pánům kmotrům
P. JOSEFU PULLEROVI,
kaplanu ve Vítkovicích,
P. VÁCLAVU VEDRALOVI,
administrátoru fary v Stříbrné Skalici,
p. JANU FLORIANOVI,
rolníku na Hladově,

pak

Dr. JOSEFU VAŠICOVI,
profesoru na fakultě v Olomouci,
P. MATĚJI FENCLOVI,
kaplanu v Uhřiněvsi,
Dr. FRANTIŠKU ODVALILOVI,
duch. správci trestnice v Mikulově,
P. JANU STRAKOŠOVI,
prefektu arc. semináře v Kroměříži,
p. MATĚJI BARTONÍČKOVI,
měšťanu Chrudimskému,

jakož i všem ostatním pp. příznivcům
DOBRÉHO DÍLA,
vytrvale se přičiňujícím o jeho rozkvět,
vděčně věnují

DĚLNÍCI

INESE WOLFFOVĚ

věnuje autor

BOLEADORY

Širý Paraná se svými ostrovy, ovčí stádo, nad nímž krouží hladový sup, rozhlížeje se po jehňatech, shluky krav a koní, veliký panský dům se sady přerušují jednotvárnost pampy.

Carlos a Nicolás seděli v bílých námořnických šatkách na břehu řeky. Byli bratři. Carlosovi bylo sedm let, Nicolásovi šest.

Jejich ponníci, bachratí ponníci pampy s krátkými šíjemi a velikými hlavami, stáli několik kroků od nich uvázáni o vrbu, spoceni a frkajíce.

Chlapci se honili za pštrosy, aniž jich mohli dostihnouti. Carlos při tom ztratil své boleadory.¹

„Daruj mi své boleadory a vyměním si s tebou koně,“ řekl Carlos.

Carlosův kůň byl cennější. Když bratři

jezdili o závod, býval pokaždé o dvě hlavy napřed. Byl-li náhle zastaven, nepohazoval hlavou nazpátek, by se čely drcli se svým pánem. Neměl nekalého zvyku lapati po noze, když se vsedalo. Také obratně dovedl obejít nebezpečné, v trávě skryté díry tucatův, pro něž Nicolás již několikrát spadl.

Ale přec se neměl Nicolás k výměně. Pohrával si svou zbraní a nedával odpovědi.

„Dostaneš mé sedlo k tomu,“ dále bratr. Carlosovo sedlo bylo cennější. Třmeny byly kovány stříbrem, řemen širší a z měkčí kůže. Šestero pokrývek náleželo k sedlu, mezi nimi jedna z nejlepšího vikúnu.

Ale Nicolás ne a ne, že nebude měnit.

A aby bratra jednou tolik rozžádostnil,

vstal, pokročil pravou nohou, levou ruku si zapřel v bok, jako vídal u koketních gaučův, a rozkroužil si koule nad hlavou.

Carlos se hryzl do rtů, slzy mu hrkly do očí. Také vstal a stoupl si těsně vedle Nicoláse; byl rozzloben a chtěl, aby ho zasáhly.

Ale Nicolás kroužil boleadorami vysoko nad hlavou, poobrátil se v pravo a vrhl je nad hřbety koní, že se zachytly ve vavřínu. Se skřekem vzlétlo hejno papoušků.

Carlos chvilku neříkal nic, stál před bratrem a polykal slzy.

Potom ukázal na řeku: „Dáš-li mi boleadory, daruji ti tuto loď!“

Hodně veliký parník plul proti proudu. Bylo již znáti červeň a běl komínu, bylo slyšeti šumění kol. Na palubě přecházeli cestující.

„To jest Tridente,“ řekl Nicolás.

Hoši znali všechny parníky, jež se plavily po veletoku.

„Daruji ti Tridenta,“ řekl Carlos. „Ze všech parníků jest on nejhbitější; za šest dní jest v Paraguay. Máš právo jezdit na něm, kdy se ti zachce. Stoupneš-li si zde na břeh a pokyneš-li, žarazí; všichni tě poslechnou,

když budeš na lodi. Máš právo dáti spoutati kapitána, zlíbí-li se ti; vím to od strýčka Pavla. Jen jeden jest pánem a jsou-li policajti na lodi, můžeš je dát spoutati, také presidenta můžeš dát spoutati.

Dám ti za boleadory loď se vším stříbrným nádobím, se stolicemi a ložci, a vezme-li loď za své, máš ještě stroj.“

„Kdo pak tobě daroval parník?“ optal se mladší bratr, poněkud nevěře.

„Strýček Pavel“, byla odpověď.

„Přisaháš mi na to?“

„Přisahám na to.“

„Polib kříž.“

Carlos se požehnal oběma ukazováčky, sklonil hlavu a přisahal: „Te juro—que Dios me castigue.“ (Přisahám ti—ať Bůh mne tresce!)

„Dáš-li mi loď, daruji ti boleadory,“ řekl Nicolás. Carlos kývl, ale nepřisáhl.

Nicolás ho nechtěl dále zkoušeti, boje se, aby nepozbyl lodi, a poodstoupil.

Lehl si do vysoké trávy, zapřel si hlavu do dlaně a dumal. Viděl v duchu před sebou kapitána i presidenta, na nohou i na rukou spoutány. Myslel na stroj a na stříbrné nádoby. Pak mu zatanula na mysli cesta po řece do Rosaria. Rozpomínal se, že na lodní hostině byl veliký dort se čtyřmi argentinskými vlajkami. Po hostině zase dort vzali. To bude teď jinak.

Bratr jej probudil z dum. Stál nad ním a vážil koule na dlani.

„Těší tě loď?“ zeptal se přejícně.

„Ba,“ odpověděl Nicolás nadšen.

„Ó,“ řekl Carlos, „loď není než částíčkou všeho, co jest moje. Hrdinnými činy jsem se domohl velikých bohatstev. Kdysi samotinký jsem se bil s šedesáti důstojníky a zajistil jsem presidentovi vítězství. Za to mi chtěl dáti svou dceru za manželku a k tomu deset pytlů zlata. Strýček Pavel mi mnoho věcí daroval, protože jsem mu již dvakrát zachránil život.“

„Proč jsi nikdy o tom nevykládal?“ zeptal se mladší bratr.

„Protože jsem chtěl počkat, až budu veliký; jako malému hochu by mně mohli velicí, silní lidé všechno pobrat.“

„Co ti strýček Pavel všechno daroval?“ optal se Nicolás chtivě.

„Hodně,“ odpověděl Carlos. „K narozeninám daroval mi veliký dvorec v Paraguay s dvěma miliony koní a milionem krav. Napřesrok tam pojedu na svém parobrodě Pinggu; vezmu s sebou sto vojáků a budeme bojovat s Indiány, přinesu ti trojí tygří kůži; zamýšlím usmrtit čtyřicet Indiánů. Dvorec můj se jmenuje Ilsa-Verde a prostírá se na levém břehu řeky. Ale že jsi mi dal boleadory, dávám ti dvorec.“

Potom ukázal na stádo ovcí, jež se páslo v neveliké vzdálenosti od nich: „I ty ovce jsou mé.“ Ukázal na strom, jenž se osamělý pnul na stepi: „Od onoho ombú všechna země náleží mně, na sto mil, až do Chile. Dávám ti ji.“ Za těch slov couvl o krok a nečekaje díků, se zářnýmá očima odešel za svým koněm, vsedl a vysoko vztyčen vyjel, toče si koulemi nad hlavou.

Nicolás zůstal ležet a díval se za ním. Myslí si, jak že šlechetný jest jeho bratr, ale zároveň též, jaký je blázen, dávaje za několik ubohých boleador tolikerá bohatství.

Hodnou chvíli ležel nepohnut., „Máš dvory, máš krávy a koně,“ povídal si. Zamhouřil oči a předváděl si v duchu všecku tu nádheru., „Máš parník,“ pravil, otvíraje oči, a vyhlédl na řeku.

Parník již již se ztrácí v záhyb veletoku. Snul se docela bez hlesu. Nebylo již viděti lidí na palubě.

Potom se podíval Nicolás na nebe, není-li tam mraků, neboť věděl, že bouře mohou býti lodím nebezpečny. Přál si, aby se jen brzo vrátila z Paraguay; postavil by se zde na břeh a kynul by kapesníkem.

S tím povstal. Nezůstal déle v smrtelné samotě sám s nesmírným svým štěstím.

Hodlal za Juanitou, dcerou ovčákovou, aby jí vyprávěl, kterak neskonale jest bohat.

Nicolás vsedl na koně a poklusem odjel, mimo panské stavení a potom mimo galpon. Nedaleko ovčího stáda stála chýše Juanitina otce a nedaleko chýše seděla ona v trávě a šlehala prutem do stebel.

Jakmile Nicolás ji spatřil, pobodl koně do trysku, popustil mu uzdu a ihned na to jej strhl.

Miloval Juanitu a chtěl, aby ho viděla v nebezpečí.

Ale ona se naň dívala s úsměvem sotva znatelným. Její starší bratr Isidor byl krotitelem koní na statku dona Ignacia Rodrigueza a to se jí zdálo mnohem nebezpečnějším.

Nicolás zatím se jí přiblížil až na několik kroků a jal se konejšiti svého ponníka, říká-
je mu přívětivá slova a tleskaje mu na šíji a
na hřbet.

Potom mistrovským skokem se snesl a
stanul těsně u ní.

Byl velmi vážný, málem že ne slavnostní.

„Juanito,“ začal, „prve tu jel Tridente, víš,
že to jest nejrychlejší parník ze všech; dostal
jsem ho od Carlosa se stříbrnými přibory, s
lůžky a se strojem. Nabyl jsem dvorce v Pa-
raguay s miliony krav a koní.“ Potom ukázal
na strom: „Od onoho ombú vše jest moje až
po Chile.“ Ukázal na stádo ovce: „A také ty-
to ovce jsou moje.“

Juanita ho vyslechla, aniž se byl proměnil
rys v její tváři; ale za jeho posledních slov
pokrčila rameny, ohrnula nos a hlavou kolé-
bala sem a tam.

Nastala krátká pomlčka.

Posléze řekla: „Nevím jestli lžeš, když ří-
káš, že Tridente je tvůj a všechny dvorce v Pa-
raguay a všechna země za stromem ombú až
po Chile. Ale lžeš, když říkáš, že jsou ovce
tvé; ovce náležejí mému otci, až otec umře,
budou matčiny, a až matka umře, budou bra-

trovy a moje."

Nicolás se těmi-
to slovy poněkud
zarazil, ale potom v
něm vyvstala zlost.

„Co jest moje,"
odpověděl, „nále-

želo prve otci a strýčku Pavlovi. Otec a strý-
ček Pavel mají právo rozdati, co chtějí. Strý-
ček Pavel neobelhává mého bratra. Dal mu
zemi a ty věci, on tak smí."

„Může ti rozdati všecku zemi a všechny lo-
dě, ale nikdy ovec, ty náležejí mému otci."

„Pro mne, za mne," děl Nicolás s ledaby-
lým posunkem, „ovce buďtež tvého tatínka,
já bych mu je beztak byl daroval. Má-li něk-
do tolik jako já, může býti štědrý. Až se mi
všecka bohatství znelíbí, rozdám je nebo je
prodám a půjdu do Evropy a koupím si tam
veliké lesy. Víš co jsou lesy, Juanito?"

„Ne," řekla.

„Ovšem nemůžeš věděti, co lesy jsou, pro-
tože zde jich není. V Buenos Aires a v Úru-
guay jsou veliká města a pampy. Lesy jsou
v Evropě, a jest to mnoho velikých stromů,
které jsou pohromadě. Možno celé dny jimi

cestovati, stromy sahají až skoro do nebe. Chceš-li věděti, jaké to v nich jest, sehní se do trávy a chvilku buď pokojna. Ale pořád se dívej mezi stébla. Dáš-li si práci a stále budeš mysliti na les, zazdá se ti, že v něm jsi. Tomu mne naučil strýček Pavel.“

Juanita chvilku pomlčela.

Posléze řekla: „Sehní ty se přece prvý a uvidíš-li les, tak mi řekni.“

Ihned Nicolás poklekl.

Juanita se naň hodnou chvíli vážně dívala, ale potom se hlasitě rozesmála, bylť jí Nicolás k smíchu ve svém schoulení.

Setrval přece ještě celé půl minuty nehnut, potom však se vztyčil a řekl pozlobeně: „Již již jako bych byl viděl lesy, ale svým smíchem jsi mi všechno pokazila.“

Po několika vteřinách jeho rozdurdění opět se vykourilo.

„Sehní se, Juanito,“ trval na svém, „zůstaň chvilku pokojna, pořád myslí na lesy a uvidíš je.“

Byla na vahách; přičilo se jí činiti něco, veš se jí nedostávalo pravé víry a co mimo to se jí zdálo krapet směšným.

Ale že posléze přece byla poněkud zvěda-

va, vstala, klekla si, chvílku zůstala zticha.

Nechtěly se jí však ukázati nijaké lesy.

Vstala, uhladila si šatky a řekla: „Nevídím nic.“

Nicolás odevzdaně sklopil hlavu. Ale za nedlouho zotavil se ze svého zklamání.

„V Evropě,“ vece, „jest krásněji než zde, ulicemi tekou řeky. Černé čluny po nich jezdí. Nebe jest zlatisté a modré, na všech domech jsou balkony a množství květin; viděl jsem to všechno na obraze. V Evropě jsou králové a ne presidenti, jezdí na zlatých člunech a jsou to nejbohatší lidé na světě. Chtějí-li býti presidenti velmi bohati, musí krásti, často jsem to už slyšel, králové toho nepotřebují, neboť dostávají všechno samo sebou. V Evropě jsou princezny, ty jsou tisíckrát spanilejší než všechny paní z Buenos-Aires a z Uruguay; mají zlaté vlasy a jezdí na bílých koních, někdy nosívají na rameni veliké orly, kterým se říká sokoli. Princezny a králové spolu přebývají v palácích, ty jsou vystavěny u moře, neboť v Evropě jest moře, a to jest ze všech největší veletok. Po moři jezdí ty největší lodi, na nich jsou děla, aby bojovala s velrybami. Jsem mocný muž,

Juanito, mám množství peněz a statků, a až vyrostu, udělám se presidentem v Buenos-Aires a víš-li, Juanito, co potom učiním? Dám si vystavěti mořskou loď a odjedu do Evropy, a jako mocného presidenta z Buenos-Aires budou králové nuceni mne uvítati na svých zlatých člunech a princezny budou při tom hrouziti na zlaté harfy.“

Nicolás se odmlčel, chtěje slyšeti, co na to řekne.

Ale ona byla tichá a z její tváře nic se nedalo vyčísti, ani nevíra, ani podiv.

Poněkud podrážděn mluvil dále: „Chci-li, mohu se oženiti s dcerami králů a učiním tak, Juanito, u všech králů požádám o jejich ruku, toliko ne u krále veliké země, která se zove Paříží. S tímto budu bojovati, neboť on jest nejmocnější, a když pak jej zabiji svým mečem, mohu, zachce-li se mi, učiniti se panovníkem jeho země. Rci mi, Juanito,“ pravil pozdvihnuv hlasu, „chtěla bys býti královnou Paříže?“

Nastala pomlčka.

„Hm,“ řekla, „to bych chtěla.“

„Dobrá,“ na to Nicolás, „ale tak mi slib, budeš-li královnou, že budeš mou paní.“

„Když už budu královnou, tak budu tvou paní,“ řekla a pokrčila rameny.

„Budeš jí, ale dlužno, bychom se prve zasnoubili a dáš mi hubičku.“

„Vždyť se mohu s tebou zasnoubiti a dátí tobě hubičku, ale všechno, co vypravuješ, jest přece lež,“ řekla ohrnujíc nosík.

„Myslíš-li, že lhu, pojďme, kde jest José, a zeptáme se ho. José byl králem Anglie, prve, když se mu ještě vedlo dobře, a nepotřeboval býti pacholkem.“

„Pro mne, pojďme za ním,“ pravila a usmívala se dosti povznešeně.

José, rodem Neapolan, ale dávno přistěhovaný, stál těsně u galponu a myl správcova strakáče. Vyléval dížku za dížkou po bříše a zádech koňových, který se tetelil a uhýbal; k čemuž klel, neboť jakékoliv práce nenáviděl. Ale z koní měl v nenávisti strakáče pro choulostivou barvu jeho kůže a protože měl nekalý zvyk: jakmile ho pustili, zle se vyváděl.

Nicolás přišel s Juanitou k němu a řekl nahlas a tónem, jenž nestrpěl odporu: „Vid', José, žes byl prve králem Anglie?“

Nejprv se José udivil, ale potom odpově-

děl, divoce humoristicky se zasmáv: „Ba že jsem byl králem Anglie, *corpo di Dio*, byla to veselá doba, tehdy, když jsem byl ještě králem Anglie!“ Za těch slov kopl strakáče, jakoby si chtěl splatiti krutý obrat věcí.

„Vidíš, Juanito,“ děl Nicolás, „José býval králem Anglie, pojďme nyní.“

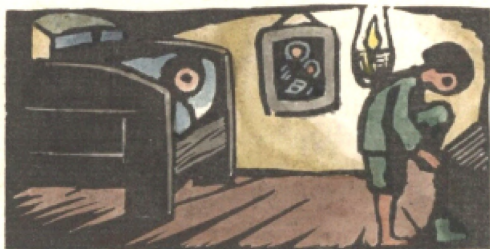
Když několik kroků poodešli, řekl: „Teď třeba, bychom se zasnoubili,“ a pojal ji za ruku; šla s ním chichlajíc se, a když se vrátili na místo, odkud přišli, políbil ji slavnostně na ústa.

„Teď jsi mojí nevěstou a budeš královnou Paříže,“ řekl. Záře na ni pohleděl, couvl o krok, jako prve jeho bratr, a vsedl na koně.

Tryskem odjel graciézně rozkolébav trup.

Juanita se za ním dívala s pravicí svislou dle těla; levou si stírala vlhké stopy, jež zůstavilo obřadné políbení Nicolásovo.

Stmřelo se, Carlos se nevracel k veřeri, byl u puestera Eusebia. Hosté byli u něho, i zabito jehně. Carlos je pomáhal stahovati a pá-rati. Dosti pozdě přiklusal domů. Jeho ná-la-da byla poněkud stísněna, mimo to jej bolea-dory už nudily.

Doma vše již odeřlo spat. Carlos si odse-dlal koně a pustil ho na pastvu. Načež ode-šel s boleadory v dlani do své a bratrovy lo-ž-nice. Nicolás ležel na posteli, ale ještě ne-spal; hořelo světlo.

„Kdes byl?“ zeptal se Nicolás.

„U Eusebia.“

„Těší tě boleadory?“

Carlos neodpovídal.

„Co je ti?“

„Nic,“ odřekl Carlos a mrzut se svlékal.

Nicolás už se neptal. Carlos vlezl do postele a zhasl světlo.

Zavládlo ticho.

„Nicolási!“ zavolal náhle.

„Co?“

„Ale!“ řekl Carlos a obrátil se na posteli.

Panovalo ticho.

A znovu: „Nicolási!“

„Co pak chceš?“

Velmi stísněně se vyklubalo z Carlosa:

„Myslí jsem jen...“ a potom: „boleadory jsou zase tvoje.“

Chlapci mlčeli.

Carlos se vzpřímil na posteli a řekl bolestně: „Boleadory jsou tvé, neboť Tridente a dvorce v Paraguay a vši země za ombú až do Chile a ovec mi strýček Pavel nedaroval; proč jsem nemohl jich dát ani já tobě.“

Opět nastala pomlčka.

„Tedy jsi mne přelhal,“ odezvalo se s hlubokým zklamáním s postele Nicolásovy.

„Ano, přelhal jsem tě,“ odvětil Carlos, je-
muž se trochu ulehčilo.

„Proč jsi mne přelhával?“

„Protože se mi chtělo boleador,“ odezvalo se zase skroušeně.

Opět pomlčka.

Nicolás se vztyčil: „Přisaháš mi, žeš mne přelhal?“

„Přisahám.“

„Polib kříž!“

Carlos se požehnal oběma ukazováčky a přisahal: „Te juro, que Dios me castigue.“

„Opravdu jsi políbil kříž?“ optal se Nicolás nedůvěřivě, nemohlť toho viděti pro tmu.

„Ano,“ řekl Carlos.

„Přisaháš mi, ať do tebe ihned hrom udeří, není-li to pravda?“

„Přisahám,“ odpověděl Carlos.

Nastalo ticho tichoucí.

Nicolás ležel pln nikdy nepoznané, nevýslovné bezútěšnosti: Není dvorců! Není lodí! Není ovec! Nikdy si nekoupí hvozdův Evropy, nikdy nebude směti do boje s králem pařížským a Juanita nikdy nebude jeho ženou. Zapadl v tíhotné hloubání.

Ale s postele bratrovy bylo slyšeti pokojný dech; dávno již spal.

Co pak Juanita všemu řekne? S jakou jí zítra přijde na oči? Obelhal ji, nikdy mu toho neodpustí.

A protože se nemohl zbaviti trapných myšlenek, posléze rozžehl světlo, vstal, vlezl pod postel a vytáhl zelenou železničku : lokomotivu s třemi vozy.

Ze zásuvky nočního stolku vyndal pevnou nit a přivázal ji o komín lokomotivy.

Dlouho zde stál Nicolás bos na dlážkách a dokola projížděl železnici.

A to bylo jeho vykoupením.

Ponenáhlu se mu nastěhovalo hluboké utěšení a pokoj do duše.

C I Ñ A N

Za domem na dvoře měli Carlos a Nicolás zvířata, domácí zvířata a zvířata pampy. Často si vyjížděli a vraceli se s úlovkem, mladým pštrossem, leguanem, pásovcem; nakladli pastí po dvoře a nachytali vačic. Ale pro nová zvířata zanedbávali a zapomínali starých. Jednou většina jich se dobyla na svobodu. Srnče přenocovalo nahoře v salonu, leguan vlezl do postele služčiny. Pohrozili tedy Carlosu a Nicolásovi, že zvířatům se dá výhost, nebudou-li se líp o ně starati.

Druhý den se chlapci rozjeli jako obyčejně do pampy. Po hodině prudkého trysku obrátili ponníky k ombú, by si odpočinuli; byl velice horký den, koně věsili hlavy a unaveně postřihujíce ušima, sklápěli je; sedla

téměř jim ležela na šíjích. Když se přiblížili chlapci stromu, uviděli, že tam sedí na zemi podivný, malý, tlustý muž, hlavu opřenu o peň. Místo kabátce nebo poncha měl prazvláštní halenu, která mu sahala až po kolena; vedle něho ležel slaměný klobouk s širokým lemem a červený uzlík. Hned na to však poznali, že to nebyl muž, ale žena v mužském kroji; měloť to dlouhý, tenký cop.

„To je směšné,“ vece Carlos a smál se.

„Velmi směšné,“ vece Nicolás a smál se též. Dojeli až k stromu: nebyla to žena.

„Číňan!“ pravil Carlos a zbledl.

„Číňan!“ pravil Nicolás a zbledl též.

Hlava, halena a klobouk byly zcela takové, jak vídali na Číňanech v obrázkových knihách.

Číňan, který spal, procitl a díval se na chlapce bez znatelného údivu.

Chtěli obrátiti a prchnouti, slýchalit', že tito lidé jsou divocí a krvelační jako Indiáni Gran Chaca. Ale zároveň se vzmužili, neboť žádný nechtěl se před druhým ukázati sketou; a při tom Číňan blýskal očkama a usmíval se tak srdečně, a tolik budě důvěru, že útěk se jevil chlapcům zbabělostí dvojná-

sobnou. Možná, že to krotký Číňan, pomyslili si.

„Co se na mne tak díváte, kloučata?“ zeptal se posléze. Jeho hlas zněl mile; nic neměl z divokého řevu Indiánů.

„Nedíváme se na tebe,“ řekl Carlos a neustále naň civěl.

„Hleďme hochy!“ Číňan se rozesmál a tleskal si do tlustých stehů; tvář, již při tom udělal, byla tak komická, že i Carlos a Nicolás vybuchli v smích.

„Co máš v uzlíku?“ otázal se Carlos po chvíli.

„Dvě košile a jedny kalhoty; jsem na cestách.“

„Na dalekých cestách?“

„Chodím po statcích a hledám si místa za kuchaře. Moji páni prodali svůj statek a odstěhovali se; tedy jsem se také odstěhoval. Potřebovali byste snad u vás kuchaře, klučící?“

„Ne,“ vece Carlos. Ale hned na to jím projela myšlenka: „Můžeme ti však zjednat jiné místo.“

„Tak. Jiné místo? A bylo by to?“

„Mohl bys opatrovati naše zvířata, neboť

jinak musí pryč. Reknu mamince, by ti bylo tolik zapláceno jako kuchaři. Umiš opatrovati zvířata?“

„Zajisté; ale jaká zvířata jsou to, milí vy hošíčci?“

„Všelijaká; půjdeš-li s námi k nám, uvidíš je.“

Číňan s tím byl srozuměn; děti si nakrátko odpočinuly, potom srovnaly sedla, přitáhly řemeny a vyskákaly na koně. Číňan se chytil za Nicolasem.

„Jaké je tvoje jméno?“ zeptal se Carlos; „nebo půjdeme-li teď k mamince, bychom ti pořídili místo, musíme vědět, jak se ti říká.“ Číňan pověděl jméno, které znělo tuze divně. Chlapci vždy jen svedli Bichuante.

„Říkejte si mi jen Bichuante!“ děl Číňan.

S mocně tlukoucími srdci Carlos a Nicolás vjeli do dvorce. Odkudsi se objevil José, pacholek, a s otevřenými ústy hlídal za tímto vjezdem. Hoši dojeli až k střední bráně domu. Carlos seskočil a hnál se nahoru za matkou.

Seděla v hudebním pokoji u klavíru. „Maminko,“ křičel, „přivezli jsme s sebou Číňana, ale krotkého Číňana!“

„Co jste s sebou přivezli? “ přerušila svou hru.

„Krotounkého Číňana, maminko, kterému se říká Bichuante.“

„Jaký to mluvíš nesmysl? Co s ním?“

„Ať opatruje naše zvířata, maminko.“

Carlos uchopil matku za paži, vlekl ji bouřlivě k oknu a ukázal dolů: „Tamhle jest.“

Opravdu. Byl to Číňan. „Ba, jste vy ztřeštěnci!“ řekla. Potom však jim bylo dovoleno, aby si Číňana ponechali.

Okamžitě se ujal své služby. Stáje hned zopravovány, důkladně vymeteny. Pak vylezl do holubníka a hospodařil. Bíle kropenat a pokryt peřím opět slezl. Vykopal opravdovský rybník tapírovi; dosud bylo mu se spokojiti louží, která za půl hodiny vždycky vysychala. Ale především bylo radostí dívat se, kterak líbezně jednal se zvířaty. Králíci okénky svých beden mu čmuchali vstříc, jakmile se objevil; zanedlouho holubi mu sedali na ramena, srnka pobíhala za ním. Nicolás dokonce věřil, že viděl, jak pásovec přívětivě naň blýská očima. Hoši milovali Číňana, zvláště Nicolás.

Služebných se Bihuante co možná stra-

nil, smálet se mu a občas také jej rozzlobili. Zvláště však se bál Josóa. Když jednou šel mimo kuchyni, slyšel, kterak pacholek pravil zahradníkovi, že Číňana sprovedí se světa [José ho nenáviděl, shledáváje, že ošetřování zvířat je prací příliš lehkou.] Bichuante se zachvěl, nikdy se však slůvkem o tom nezmínil. Toliko když lezl do postele [jeho komora byla vedle Joséovy,] dal na petlici, ale přes to ihned usnul.

Ale nestaral se jen o zvířata na dvoře. Česal a osedlával ponníky, cídil jejich postroje; jednou dokonce umyl správčova strakáče. Když to José spatřil, ihned měl myšlenku, že dle svých sil naloží mu své práce, a jeho příkladu následovali ostatní služebníci. Číňan konal všechno, tich, nenaříkaje.

Někdy, mohl-li se osvoboditi, sedal v západu slunce s chlapci na pastvině v trávě. Lehounký úsměv mu spočíval na rtech, utrhl květinu, pozorně ji prohlédl a cosi zticha před se zamručel. Carlos a Nicolás přisedli až k němu, by slyšeli, co povídá. Potom prosili: „Promluv nyní docela nahlas po čínsku.“ Bichuante povytáhl tenké obočí, zakýval pomalu hlavou a řekl několik vět, z nichž

dětem bylo do smíchu; i smály se.

„Tak, a teď mluv zase křesťanským jazykem,“ děl Carlos; vědělt' od gauchův, že vše, co není španělské, není též křesťanské. Potom Bichuante měl metati kotrmelce. Uměl to jako nikdo jiný. Nicolás jej objal a dal mu po hlasité hubičce na obě tváře. Z vděčnosti, neb celý den se těšil na ty kotrmelce. A potom opět seděli spolu na trávníku.

Bichuante vstal a po prstech se plížil za motýlem; bez vlastního důvodu, z nepochopitelné radosti. Motýl se usadil na květinu, rozkládal křídla a skládal je; ale jakmile Bichuante se přiblížil, opět vzlétl a usadil se na jinou květinu. Číňan v obezřelé vzdále-

nosti od něho stanul a palcem a ukazováčkem nápodobil skládání křídel, všecek udiven, jakoby nikdy v životě nebyl viděl motýla na květu.

„Jak zvláštní přece je takový Číňan!“ děl Nicolás Carlosovi.

Kdysi Nicolás, na nic zlého nemysle, zatáhl Bichuanta za cop; tehdy Číňan velice vážně a smutně se naň podíval a řekl: „Tohle už nikdá nedělej, miláčku!“ Nicolás se lekl. Také netěšilo Číňana, když děti splétaly copy ponníkům, jak se dalo v sobotu večer, aby koně měli zvlněné hřivy, jelo-li se v neděli na závody gauchův. Podivno, myslil si Nicolás; mnohé shledával podivným na dobráku Bichuantovi.

Rodičové chlapců odjeli na nějaký čas do Buenos Aires. Děti zůstaly pod péčí správcovou, velice přísného Francouze, jenž sám kdysi míval veliký statek. Staral se nejvýš svědomitě o hospodářství a kde kdo se ho bál. Bichuantovi bylo několikrát vypomoci v kuchyni, a tehdy jeho kuchařské nadání se objevilo v plném lesku. Francouz si potrpěl na dobrou kuchyni. Bez okolků propustil starého kuchaře a povýšil Číňana v

tento úřad. Bichuante dostal bílý kabát, bílou zástěru a bílou čepici a rázem byl vážnou osobou mezi ostatními služebníky. To to byl triumf pro Carlosa i Nicolása, a jejich vděčnost a úcta k správci neznaly mezí.

Šest neděl uplynulo; bylo to v neobyčejně horký den, Číňan stál v kuchyni a zadělával těsto na desertní buchtičky. Carlos a Nicolás se naň dívali. Že vedro bylo přímo nesnesitelné a že Číňan od té, co měl novou hodnost, o hodně ztloustl, rozhodl se svléci kabát i košili, aby se provětral. Carlos a Nicolás mu při tom pomáhali za radostného pokřiku.

„Nikdy bych byl nevěřil, že máš takové tlusté břicho,“ vece Carlos a klepal mu na život.

Ale nekonečný jásot vypukl, když Bichuante, aby si dovolil žertík, nabral dvě hrsti těsta, a poněkud se nakloniv nazad, jal se je hnísti na svém holém těle. „Výborně!“ volali chlapci, tančili kolem něho a mohli se potrhati smíchy. A Číňan tu stál, kol něho bzučely mouchy, žulil se a dále hnětl. Potom těsto na stole vyváleno a buchtičky rozpleskány a nadity.

„To je moje buchta,“ děl Carlos, a do největší vymáčkl otvor ukazováčkem. „A tahle jest moje,“ děl Nicolás a vymáčkl otvor do druhé. Buchtičky pak vsazeny do peci.

Několik hodin na to Carlos a Nicolás seděli se správcem u stolu. Polévka puchero, carbonado a asado přineseny; konečně došlo na buchtičky.

„Ach,“ pravil správce, „buchtičky jsou dnes ale opravdu znamenité!“

Carlos se dávil, měltě ústa plná, chvátal s odpovědí. „Proč jsou tak dobré?“ vece, plnými čelistmi žvýkáje; „protože Bichuan-te hnětl těsto na svém holém břiše. Tak to dělají u nich doma, a potom buchtičky jsou velmi dobré.“

„Co dělal?“ otázal se správce zaleknut.

„Svlekl si kabát a košili a třel těsto na ho-

lém svém břiše,“ pravil Carlos bezelstně; a vyskočil, naklonil se nazad a napodobil Číňana. Správce nedal odpovědi... Odstrčil svůj talíř a stiskl knoflík zvonku...

Za čtvrt hodiny pak Carlos a Nikolás viseli plačíce na krku Číňanově; Bichuantovi dána výpověď. Chlapci věděli: správce řekl své poslední slovo.

„Proč jsi to o těch buchtičkách povídal, Carlose?“ štkal Nicolás.

„Já přece nevěděl...!“ Carlos nemohl dále. Tiskl svou tvář na Číňanův krk, jenž byl všecek mokrý slzami.

„Bichuante musí teď pryč...!“ Nicolásův hlas přeskočil, zajíkl se a kašlal.

„Nechoď pryč, Bichuante!“ štkal Carlos.

„Neplačte, kloučata,“ děl Číňan, jenž přemohl své dojetí; „neplačte, buďte muži!“

Carlos a Nicolás si osušili oči a vysmrkali se. Podívali se na sebe, chvění přeběhlo po jejich rysech a opět propukli v pláč.

Druhý den ráno došlo k odchodu.

Carlos a Nicolás osedlali své ponníky. Číňan seděl vzadu u Nikoláse. Dali se směrem onoho ombú; tam se chtěli rozloučiti, neboť tam se kdysi shledali. Na tváři Číňanově

tkvěl klidný, odevzdaný úsměv. Carlos a Nicolás tiše plakali. Bichuante jim domlouval: „Tiše, tiše, kloučata, buďte muži!“

Když dojeli k ombú, Číňan slezl s koně. Objal Carlosa i Nicoláse; i oni ho objali kolem krku a políbili jej na ústa.

Potom, jakoby smluveni, obrátili koně — chtěliť se rozloučiti jako hrdinové — a odjeli cvalem, hlasitě štkajíce, zpět na statek.

BRATŘÍČEK

Za jitra vrátili se Carlos a Nicolás se svými rodiči z Buenos Aires, nyní bylo odpoledne, projížděli se pampou. Carlos choval v náručí drobného, bílého pinče, jehož před čtrnácti dny dostal darem.

Dorazili až k osamělé chyši puestera Eusebia a uvíděli jeho šestiletého synáčka Miguelita, jenž stál poblíž prahu a kolébal nízkou, dřevěnou kolébkou, v níž ležel kojeneček. Ležel pevně omotán, nemohl hnouti pažema ni nohama, a křičel.

Pinč stríhl ušima ke kolébce a zaštěkal nepřátelsky.

„Jest toto tvůj bratříček?“ optal se Carlos všecek udiven.

„Ano!“ děl Miguelito a patřil zářícíma očima na pinče.

„Od kdy máš toho bratříčka?“ otázali se

Carlos a Nicolás zároveň.

„Nevím,“ odušil Miguelito. „Před několika týdnů dovedl mne tatínek večer k domu Ignaciovi, a když jsem se zde ráno opět objevil, byl tu bratříček.“

Nicolás dojel až ke kolébce, by si řádně prohlédl dítě.

Miguelito se díval upřeně na pinče a otázel se: „Od kdy máte toho psíka?“

„Dostal jsem jej od tatínka darem,“ odvětil Carlos.

„Jak se jmenuje tvůj bratříček?“ zeptal se po chvíli.

„Pepito.“

„Jaký jest to krásný bratříček!“ řekl si Carlos a zrodila se v něm myšlenka, kterou

však sotva se opovážil domyslit.

Ale nedala mu pokoje, i váhavě se optal:
„Líbí se ti můj pejsek?“

„Ba!“ řekl Miguelito, všecek rozzářen.

„Jmenuje se Blanco,“ odpověděl Carlos,
„a dotkneš-li se jeho vlny, jest jako hedvá-
bí. Tu máš, sáhni si přece!“

I sklonil se s koně a podržel mu psíka:
„Není to krásné?“

„Velmi krásné!“ odpověděl Miguelito.

Carlos svižně seskočil s koně a řekl: „Ny-
ní ti něco ukážu.“

Sehnul se, natáhl paži a zvolal: „Hop!“

Blanco mu přeskočil paži.

„Hop!“ zvolal Carlos, a Blanco přesko-
čil zpět.

Miguelito blažen zatleskal rukama.

„A teď, Blanco, panáčka!“ přikázal Car-
los.

Blanco se posadil na zadní nohy, hýbal
tlapkami a Miguelito plesal.

„Dáš-li mi svého bratříčka, dám ti pej-
ska!“ děl Carlos.

Miguelito se několik vteřin rozpakoval,
ale potom zvítězilo pokušení, odšel ke ko-
lébce a prosil Carlosa, ať mu pomůže vyn-

dati dítě. Načež Carlos vylezl na svého poníka a Miguelito a Nicolás mu Pepita podali.

Ale Carlos a Nicolás hleděli hbitě se dostat odtud, báliť se, že mu bude záhy líto výměny.

Carlos držel dítě před sebou na sedle jako uzlík; jeli poklusem, bylo jim však ihned zaraziti, mělt na mále, byl by spadl.

Krokem jeli dále a po chvíli zase Nicolás chtěl je nésti.

Opět zarazili a Carlos mu je přendal, což nebylo bez nebezpečí malému Pepitovi.

Po deseti minutách se rozhodli, že slezou, nebylť lehký na chování, mimo to ustavičně křičel ze všech sil.

Carlos seskočil s koně, odebral svému bratru dítě a zlehounka je složil na zem.

Potom společně natrhali travin, vystlali z nich měkké lůžko a vložili je tam. Takto že se upokojí.

Opravdu, netrvalo dlouho a dítě usnulo.

Nicolás poklekl vedle něho a prohlížel si je pln nábožnosti; sklonil se až nad ně, aby uslyšel jeho dech.

„Možno-li viděti místo, kde čáp ho držel?“ otázal se Carlosa.

„Nikdy!“ odpověděl Carlos, „vždyť to by mu jistě udělal bolest! Ostatně nikterak není řečeno, že čáp jej přinesl. Zenobia našla své robátko v okovu, když vážila vodu z cisterny.“

„Ale to se tehdy všecho v kuchyni smálo, když tohle vykládala,“ odtušil Nicolás.

„Možná, že lhala,“ zamyšlen mínil Carlos. „Ale to vím, jistotně nacházejí dítky v lagunách, a tu pak je obyčejně přinášejí čápi. Též bývají ve pštrosích vejcích, a třeba potom vejce rozbít.“

Chlapci se odmlčeli, Nicolás žvýkal travné stéblo; posléze se optal: „Pověz, Carlose, myslíš, že bychom snad také mohli najít bratříčka, kdybychom hledali v laguně, nebo rozbíjeli pštrosí vejce? Neboť víš, Carlose, přemýšlel jsem prve, tak naprosto přece jen Pepito není našim bratříčkem, jako jsem já tvým bratrem a ty jsi mým bratrem, Miguelito přece jej zaměnil za Blanca.“

Carlos o tom nepřemýšlel, avšak co jeho bratr právě mu řekl, bylo mu jasno.

„Víš co,“ řekl, „pojedu k laguně a budeme hledat—nenajdem-li nic, pak to zkusíme s pštrosím vejcem!“

Nicolás byl srozuměn, vyskočili na své ponníky a na dlouho ostavili spícího Pepita.

Laguna nebyla daleko; když přicválali, nastalo hnutí. Čejky křičely, kachny se zdvihly štěbetajíce, několik čápů zatlouklo křídly a klapali zobany k chlapcům. Jen osamělá volavka nedbajíc dále hledala žáby.

Carlos děl svému bratru: „Poslyš, Nicolás, já budu hledati v laguně a ty budeš hledati pštrosí vejce, tak žádný nebude druhého rušiti!“

Seskočili, Carlos si zul střevíce a punčochy a brodil se vodou.

Po chvíli křikl naň Nicolás: „Našel jsi něco, Carlose?“

Carlos neodpovídal, křečovitě upíral oči na dno, myslil, že vidí děťátko.

Dlouho hledali, ale bratříčka nenalezli.

Nicolás stál nade dvěma rozbitými pštrosími vejci jat náhlou melancholií.

„Nemáme štěstí,“ pravil Carlos, velice zmalomyslněv, i navrátili se k Pepitovi.

Už nespál, ležel tu s velikýma, otevřenýma očima, vážně se divě, maje pohled obrácen na nebe, a vůkol něho se pásli pštrosové, jeleni, skot a koně.

Carlos a Nicolás jej zdvihli a vrátili se k puesterovi.

Rozhodli se, že opět jej donesou Miguelitovi, poněvadž přece jest jeho bratříčkem.

Miguelito seděl skrčen před chyší, výměna jej začínala mrzeti, také jej Blanco kouzl do prstu.

Přijal Pepita, a Carlos opět choval svého psa v náručí...

Krátce po tom se otec a matka vrátili...

Slunce zapadalo, stáda se loudala domů do svých ohrad, pod ombů před chyší seděl gaucho Gonzales a hlasně zpíval zádumčivou stepní píseň.

Carlos a Nicolás se dívali na matku, která kojí své dítě.

HONBA NA TYGRA.

Paraná daleko se rozlil ze svých břehů; povodně přibývalo, země záhy až po samy sady byla pod vodou. Vrcholky vrb označovaly místo, kde prve býval břeh...

Na severu Argentiny napršely veliké deště, po plovoucích ostrovech zvířectvo všeho druhu splaveno po proudu, a nyní se tu hemžilo neznámou faunou, podivnými, brodivými a plovoucími ptáky, obojživelníky a ssavci.

Jedné noci bylo slyšeti, ne příliš daleko od domu, směrem k řece, řev jaguarův. Stády proběhlo hnutí: pudem zvětřila neznámé nebezpečí. Koně ve svých oborách se tetelili; mnozí, kteří leželi, vstali, popošli s chvějnými nozdrami několik krokův a frkajíce, s hlavou vztyčenou stanuli.

Zenobia, mulatka, se procházela se svým nejmilejším, skotákem Ramonem, kousek od stavení. I oni stanuli a zděšení naslouchali.

V kuchyni, kde ještě část služebných byla shromážděna, natahovali krky, a papoušek, jenž nemohl spáti, poněvadž bylo světlo, vzkřikl „Caramba!“

I Carlos a Nicolás uslyšeli řev. Byli nahore ve svém pokoji a právě dolehli. Nikdy ve svém životě neslyšeli řváti jaguara, ale věděli hned, co to je.

„Tygr!“ zvolal Carlos a vymrštil se.

Také Nicolás již povstal.

„Co tomu říkáš, nyní jsou zde také tygři!“ děl Carlos. Nicolás všecek u vytržení nic neodpověděl.

Nyní umlkl i Carlos a oba naslouchali, nezařve-li po druhé.

Opravdu, teď opět zařval.

Vstali, došli k oknu a pátrali, zda by snad mohli někde jej spatřiti, svítit měsíc; avšak marně, ležel na jednom z blízkých ostrovů skryt v rákosí.

Carlos a Nicolás čekali, ozve-li se do třetice. Ale zůstalo ticho.

Šikmo před nimi pomalu padal po nebesích na zem meteor, vleka za sebou dlouhý pruh světla.

Carlos uchopil ruku Nicolásovu a chlapci upřeně se zadívali oním směrem.

„Přál sis něčeho?“ otázal se Carlos ztlumeným hlasem.

„Což, abychom toho tygra skolili!“ odpověděl mladší bratr.

„I já bych si toho přál celou duší!“ odvětil první. Potom opět umlkli.

Posléze děl Carlos: „Vidíš, Nicoláse, nyní nás to nemine, zastřelíme tygra. Zítرا půjdeme ke capatazovi a musí nám půjčiti pušku, a až mi bude osm let, musí mi ji tatínek koupiti.“

Zůstali dlouho ještě u okna, příliš jsouce rozčileni, aby již nyní šli spat. Ale potom Carlos dlouho ještě bdě ležel na zádech v posteli, máje ruce složeny za hlavou, a myslel na tygra...

Ráno, když vstali, bylo již obecně známo, že na blízku se zdržuje jaguar.

Chlapci hned se pustili ke capatazovi a Carlos děl s tváří, jak by po všechn svůj život nebyl dělal nic, než lovil tygry: „Půjč

nám svou pušku, odjedeme na ostrovy a zabijeme tygra!“

Capataz se dal do smíchu: „Já vám dám pušku!“ a máchnul vzduchem.

Odešli se svou žádostí k jiným lidem, kteří měli ručnice, všude však byli ihned s posměchem odmítnuti.

Odpoledne doslechli, že capataz a mnozí jiní odjeli na ostrovy usmrtit jaguara. Ale večer se navrátili s nepořízenou.

A to bylo chlapcům útěchou.

V noci opět slyšeli řváti jaguara. Ale zítřka, sotva se rozbřesklo, Carlos probudil svého bratra: „Víš co, pojďme za Benitem, jistě nám půjčí svou ručnici.“

Benito byl capatazem na sousedním statku a dobrým jejich přítelem.

Ale bylo šest mil až k němu, a v poledne opět chtěli býti zpět.

Tryskem, s krátkými přestávkami, přejeli polovinu cesty, nechali koně vydýchat a odbyli pak ihned s rychlostí druhou polovinu.

Benito byl s několika čeledíny u stád zaměstnán vypalováním značek nově nakoupenému skotu. Na ohních, jež hořely kus od sebe, žhnula železa.

Zvířata byla lasem zlapána, povalena, a potom jim vypalovali monogramy nového majitele do boku.

„Půjč nám svou pušku!“ zvolal Carlos, úprkem přijížděje k Benitovi, jenž stál u svaleného býka.

Carlos seskočil s koně a objal svého přítele: „Dej nám ji, zastřelíme tygra!“

„Tygra?“ zasmál se capataz, nevědělt, že jaguar byl splaven, „ti jsou toliko na severu v Chacu!“ a nedal se přiměti, aby jim pušku půjčil.

Večer stál Carlos v košili ve svém pokojíku u okna a trudně dumal: Naposledy tygra už není? Možná, že dnes jej zastřelili?!

Nicolás ležel na posteli, již již se vpravuje v nevyhnutelný osud, a pravil svému bratru: „Nesužuj se tím tolik; až budeme velicí, půjdeme do Gran Chaca a pobijeme množství tygrův.“

Ale to Carlosa nepotěšilo. Nicolás usnul; Carlos ležel u okna a trdil se.

Znenadání uchopil bratra za paži a otřásl jím: „Slyšel jsi? ! Žije, hle, opět řve!“

Řev doléhal z veliké dálky, množství střelby zahnal jaguára.

„Aj, opět řve!“ zamručel Nicolás rozespalý a opět usnul.

Ale Carlos již nebyl s to zůstatí v jizbě. „Nemohu spátí, vyjedu si,“ řekl sám sobě, potlačuje slzy, jež se mu draly do očí, „a byt' mne tygr i pohltil.“

Oblekl se, vzal sedlo s sebou a odešel k ohradě, kde byli koně.

Jeho koník spal stoje, s hlavou nachýlenou; když se přiblížil Carlos, procitl a ohnal se hlavou, Carlos jej uchopil za hřívu, zvíře se zachvělo, Carlos mu přehodil uzdu na šíji a kůň se odevzdal v svůj osud.

Několik minut na to vycválal do pampy, až panský dům a sady se ztratily v noc.

Vrhl svého koně vpravo a hnal se k Paraná, mimo pštrosici, jež prchla se svými kuřátky, a mimo dva mladé spící býky, kteří, vztyčující se, nepřátelsky za ním hleděli.

Dostav se k řece, Carlos seskočil s koně, spoutal mu přední nohy a jal se svlékati. Chtělo se mu lázně. Měsíc stál hodně vysoko na nebi, v dáli nejasně plynul dlouhý, černý pruh, byly to sady... Jízda, vlažná voda říční upokojily Carlose.

Položil se blízko břehu do bahna, jež jako měkká pokrývka se přimknulo na jeho údy, ústa a nos vystrčil z vody a děl si, že leží doma v své posteli.

Potom si zašel doprostřed řeky, hodně daleko, až se voda dotýkala jeho brady. Náčež plaval. Jednou se ponořil na dno, otevřel náhle oči a bylo podivuhodně jasno kol něho, poněvadž měsíc tam svítil.

Jeho údy zářily, bylo to velice strašidelné. Z blízkého dna chlemtajíc se zdvihla podivná obluda, nějaká veliká, neznámá ryba. Hrůza jej obešla, křečovitě zamhouřil oči, vyhrabal se na povrch a odplul zpět, náhle

naplněn pocitem nejhroznější opuštěnosti.

Dospěv na břeh, vklouzl do šatů mokrý jak byl, a nejprudším tryskem dorazil do statku...

Bylo ráno. Carlos právě procitl a jeho první myšlenkou byl tygr.

V tom uslyšel pod svým oknem hlasy. Francouz Dupont, který byl návštěvou na blízkém statku, ale odděleném řekou, a přítelem tamnějšího správce, pravil gauchovi Gonzalesovi: „Mohu se spolehnouti, kanoe jest dobrá?“ a hleděl na dížku, kterou tento měl v ruce.

„Dobrá jest,“ odtušil suše Gonzales.

„Nuže, vzhůru! však my se ho ještě dopídíme!“ zvolal Dupont.

Dvěma skoky byl Carlos u okna; věděl, oč běží.

„Duponte!“ křičel, „vezmi nás s sebou, prosím, vezmi nás s sebou. Vždyť nechceme střílet; chceme jen býti při tom, až zabiješ tygra!“

Dupont poněkud překvapen vzhlédl. Stál opřen o svou ručnici, v ponchu a chiripá, jako gaucho.

Nikoli bez slavnostnosti odpověděl: „Vás,

malé rozpusty, vás mám vzítí na honbu, na níž jest život v sázce? !“

Pomlčka.

„Avšak líbíte se mi, jste srdnati. Já, Dupont, na svou odpovědnost... vezmu vás s sebou!“

Carlos vyjekl v křik radosti, až Nicolás se vzbudil.

„Sečkej čtyři minuty ještě,“ volal, oblečeme se, ani se nebudeme mýtí!“

Hoši vskočili do svých šatů a za čtyři minuty stáli v námořnických svých halenách a s nečesanými hlavami přichystáni na lov tygra.

„Mes braves garçons,“ uniklo Dupontovi po francouzsku, „smíte, než dospějem ke kanoe, nésti mou pušku, když jste takoví chlapíci, napřed jeden, pak druhý.“

Hrd jsa objal Carlos „remingtonku“, a dvojnásob hrd, neb měl za to, že jest nabita, jak Dupont ujistil.

„Jest kanoe opravdu dobrá?“ tázal se Francouz nedůvěřivě pohlížeje na dížku.

„Dobrá dost,“ opovržlivě děl gauch.

Když dospěli k řece, Dupont k svému nemalému zděšení uviděl, že v kanoe jest až

téměř do poloviny nabráno vody. Ropuchy tam plavaly, na stěnách lnuly rosníčky.

Gonzales nepohnuv ani brvou, jal se svou dížkou vylévati vodu, při čemž vyšlo na jevo, že dole jest nemalá díra.

Dupont váhal vejíti do člunu, Gonzales však mínil, že to nic nevadí. A tak odrazili.

Nejprve byl prohledán břeh. Francouz stál v prostředku kanoe, maje ručnici přichystánu, a pátral vůkol. Kanoe se plnila vodou; Gonzales byl stále zaměstnán dížkou.

Carlos a Nicolás seděli vedle sebe, majíce nohy vytaženy vzhůru. Jejich tváře žhnuly očekáváním. „Konečně“, vece Carlos „konečně skolíme tygra!“

Náhle se vymrštil, že člun by se byl téměř převrhl, všecek se třesa chytil se Duponta a křečovitě ukázal ku břehu: „Tygr...střel, Duponte!“

Dupont v bezměrném rozrušení vystřelil. Dým se rozešel, ale tygra tam nebylo.

„...listí...tráva, a viděl jsem něco hnědého a žlutého, opravdu, myslil jsem...“, koktal Carlos. Dupont neříkal nic, díval se na něho. Styděl se Gonzalesa, o kterém věděl, že jím pohrdá.

Prohledávání břehu zůstalo bez úspěchu; jezdili po ostrovech za obecné starosti, že člun neodolá.

Prvý ostrov prohledali všemi směry, ale bez výsledku.

„Bojím se, že tygra nezastřelíme,“ děl Carlos tiše Nicolásovi, načež Nicolás: „Buď klidný, zastřelíme jej, což se nepamatuješ na povětroň?“

Přistali u druhého ostrova. Napřed šel Francouz, za ním Carlos, potom Nicolás, a Gonzales následoval, všichni tři hluboko sehnuti, jak Dupont nakázal.

Jednou se pohnulo coši v rákosině, Dupont vystřelil, a z opačné strany, od prostředka ostrova, kejhající zdvihly se divoké husy a táhly na sever.

Na třetím ostrově rovněž výprava neměla úspěchu, zatím však nastalo poledne a horko nesnesitelné.

Když na radu Gonzalesovu vytáhli kanoe na zem a díru ve dně, jak se dalo, ucpali travou a rákosím, odjeli, aby si poněkud odpočinuli a maličko pojedli, k Halovi Baruchimu, jenž kousek výše na pevnině, nedaleko břehu, měl svou chýši.

Když tam došli, Vlach seděl na špalku a žvýkal tabák; před ním na zemi ležel jaguar, kterého dnes skolil...

Carlos a Nicolás byli ztrnulí, Dupont zděšen, Hal se usmíval se samozřejmou tváří, Gonzales ani nehlesnuv smál se pod kůží... A za hodinu se plavilo cosi, na pohled jako truchlivá maškara lovecká, po proudu říčným: kanoe s Francouzem Dupontem, Carlosem a Nicolásem a Gonzalesem.

Prostřed kocábky stál Dupont ve svém gauchovském kroji s ponchem a chiripá, opřen o svou ručnici, nohy ve vodě. Kol jeho rtův tkvěl melancholický rys. Člun byl naplněn až po okraj volavkami a čápy a jiným ptactvem, jež postřílel ze zlosti a zoufalství. I lyska v tom byla, polou rozsápána kulí z remingtonky. Carlos a Nicolás seděli vedle sebe se skrčenýma nohama.

Před nimi Gonzales, střídavě vesluje a vylévaje vodu.

Dlouho pak neuslyšeli řevu jaguarova v tom kraji.

PAN DR. BUERSTENFEGER

Na podzim dleli v Buenos Aires.

Bylo odpoledne, chlapci byli vzadu v stáji a vnášeli nepokoj a zmatek mezi koně, k zřejmému vzteku pacholka Josóa.

Když pak se toho nasýtí, vyvlekli skopce, jež přivezli s sebou ze dvorce, z jeho chlívka, a uvázali jej ke káře. Carlos vylezl na káru, jeho bratr stál vedle a štípl zvíře do kořene ocasu, aby táhlo. Skopec stáhl ocas, zprudka poskočil, a vozík se překotil.

Potom Nicolás mu podržel chomáč vinného listí u samé huby a skopec běžel za ním; Carlos seděl nahoře na káře a výskal.

V tom zazněl mocně s tarasu hlas chůvy, mulatky Zenobie: „Pojďte naproti učiteli!“

„Učitel!“ zahuboval Nicolás zděšen a stanul.

Drahnou již dobu pan Dr. Buerstenfeger, učitel, jim ustavičně ležel na mysli.

Před měsícem sedl v Bremách na loď a za týden tatínek již řekl: „Dnes pan Dr. Buerstenfeger dorazil do Lisabonu, zvěděl jsem to v agentuře.“

Právě seděli u stolu a sluha, jenž roznášel jídla, drzý Galician, škodolibě se šklíbil.

A opět asi za osm dní řekl tatínek: „Nyní jest na Teneriffě.“

Ale včera se dostal do Montevidea a dnes byla loď na rejdě Buenos Airesské a všechno se v domě šklíbilo: Zenobia mulatka, Mauricio Galician, zahradník, přísný Sas, kočí a především José, pacholek...

Chlapci rychle dopravili skopce a vozík do kůlny a běželi domů, aby se oblekli.

Pádili do schodů a naplnili dům zápachem stáje, i musili se vykoupati v teplé vodě za dozoru Zenobiina, při čemž se prali v lázni a běhali pak nahatí v pokojích, Zenobia za nimi.

Hodinu však na to stáli se svítivě umytými tvářemi a zardělí vzrušením jako vlčí

mák rudými před svou matkou. Z jejich hlav, jež se leskly jako naleštěná kůže, číselná silná vůně eau de guinin.

Máti poručila, ať si oblekou rukavice, by ukryli panu Dr. Buerstenfegerovi své nehty, které zanic nechtěly zbělet. Carlos tak učinil toliko s podmínkou, že mu přislíbila tři klubka provázků na draka a dovolila mu lézt po révových mřížích, což bylo hrozným sice na škodu, ale matka si nevěděla jiné rady, protože chlapec z rukavic div nezšílel.

Tak zde nyní stál, s pažema rozpřaženýma, všech deset prstů od sebe a říčel.

Potom jeli se Zenobií, která měla oslnivě bílou zástěru, za tatínkem do kanceláře.

Psal právě velmi důležitý dopis.

Carlos a Nicolás měli býti půl hodiny tiši jako pěna, což učinili s bolestí, ale tatínek při tom mručel po celý čas, ať jsou ještě tišeji.

Když byl list dopsán, obrátil se přísně na Carlose, jenž měl ještě stopy slz na tvářích: „Tys plakal, proč?“

„Protože bych se zbláznil z rukavic,“ odpověděl Carlos.

„Nu, tak si je svlec,“ mínil tatínek usmívaje se.

Carlos poslechl a pomyslel si: „Máš přece dobrého tatínka.“

Zenobia se vrátila domů a tatínek odjel s chlapci na přístavní most.

Hemžilo se tam lidmi; vonělo buchtami a koláči. Všeliká občerstvení nabízena, roje much bzučely. Kdesi hrál kolovrátkář. Podél pobřeží vpravo i vlevo poletovalo prádlo, a muži i ženy seděli na bobku u vody a prali.

Daleko prostíral se Laplata se svou žlutě kalnou vodou, hemžilo se plachtovím, daleko venku stály zakotveny říční parníky a na obzoru bylo viděti sloupy dýmu vznášeti se ze zámořských „steamerův.“

Bylo právě málo vody. Ani na konci přístavního mostu, jenž několik set metrů zasahoval do řeky, nebyla voda vyšší dvou stop. Káry v ní jezdily, vozkové práskali biči volající tak po zákaznících, právě jak to činí kočí drožek.

Vlezli do káry a byli dopraveni k bárce, která je dovezla až k parníčku agentury.

Nyní následovala dvouhodinová plavba, břehy však záhy zmizely v obzoru.

Carlos a Nicolás dnes po prvé viděli zá-

mořskou loď, ale představovali si ji mnohem větší, a byli zklamáni.

Jejich pozornost však byla záhy odvrácena starostí, jak asi bude vyhlížeti jich učitel.

Tam nahoře na palubě u zábradlí stál stěsnán shluk lidí. Mnozí křičeli a gestikulovali dolů za parníkem agentury, kde rovněž všichni cestující stáli u zábradlí, takže se povážlivě nakláněl na bok, a křičeli a gestikulovali nahoru.

Carlos a Nicolás upřeně pohlíželi vzhůru, zda by snad nepoznali učitele, jak Zenobia jej popsala: muže silného a mohutného, s dlouhou, vlnící se bradou, hněvem jiskřícíma očima a se strašlivou holí v ruce; ale nerozeznali žádného takového muže a Carlos

řekl potichu Nicolásovi: „Nevidím ho,“ a Nicolás odvětil: „Kde pak asi je?“

Shora byl spuštěn fallreep. Carlos a Nicolás se svým tatínkem a velikou částí cestujících vlezli do břicha obrova.

„Nemohl byste mi ukázati jistého Dr. Buerstenfegera?“ zeptal se tatínek pána v modré uniformě, s dýmkou v ústech, jenž seděl na lavici a zády byl lhostejně obrácen ke vzrušené společnosti.

Rekl, že ne, a ukázal na jiného pána v uniformě, kterýž přitakal a ukázal opět na jiného pána s nejvyšší dobrotivou tváří, jenž držel v pravici deštník a v levici zelenou cestovní brašnu, na níž byly vyšity růže a fialky, s niklovým zavíráním, jež se na slunci blýskalo, a řekl nahlas: „Pan Dr. Buerstenfeger...“

Carlos a Nicolás ustrnuli.

Takhle tedy vyhlíží ten pan Dr. Buerstenfeger? Nebyl hrozný, neměl mohutné hole v ruce, neměl vlnící se brady.

To že je ten učitel?! Necháпали.

Když se navzájem představili a vyměnili několik slov, opět slezli po fallreepu na parníček. Cestou k domovu učitel se po nejvíce bavil s tatínkem.

Carlos a Nicolás ztrávili čas bedlivě pozorující pana Dr. Buerstenfegera.

Jeho oděv byl černý, nákrčník byl černý, límec nízký a manšety s knoflíky ze slonoviny, označené začátečními písmeny R B, vyčnívaly dosti daleko z rukávů.

Jeho vysoký, tvrdý klobouk byl gumovou páskou upevněn na nejvyšší knoflík u vesty, ačkoli sotva se větérek pohnul.

Carlos pozoroval jeho tvář a rozmýšlel, měl-li by skutečně sveřepý vzhled, kdyby nosil vousy, jak jej Zenobia vyličila. Zamhouřil oči, aby se do toho vmyslel, ale nepodařilo se mu to přes veškeru námahu.

Nastala chvíle mlčení a pan Dr. Buerstenfeger se obrátil na hochy; řekl s přívětivou

vážností: „Nebude vám neznámo, Karle a Mikuláši, že to zde jest Laplata, na němž jest zbudováno vaše rodné město, jeden z nejimposantnějších veletoků světa?“

„Ano, ano,“ odpověděli Carlos Nicolás, nevěděli však, co by měli dále říci.

„Co se tkne vašeho rodného města,“ pokračoval pan Dr. Buerstenfeger, „víte asi, že jeho obvod jest přibližně tak veliký jako obvod francouzského hlavního města Paříže a že tato skutečnost má tu příčinu, že vaše domy, s malými výjimkami, všechny jsou velice nízký.“

„Odkud to víte, byl jste už v Buenos-Aires?“ lačně se optal Carlos.

Pan Dr. Buerstenfeger se usmál: „Zajisté ne, neznám z Jižní Ameriky nežli letmo několik málo přístavů, kolem nichž jsme se plavili na této cestě, ale to vše jest, Karle, o voce studia, vzdělání...“

Tak dopluli opět až k bárce, načež zase našli do kar.

Pan Dr. Buerstenfeger potřásl hlavou nad tímto původním způsobem dopravy; dosud o tom nic nečetl.

Na přístavním mostě s dovolením tatín-

kovým vzal hochy za ruce, Carlose na pravo, Nicoláse na levo. Došli až ke kočáru a jeli potom domů.

Pan Dr. Buerstenfeger, doprovázen Nicolásem, odebral se do své jizby, a Carlos s hurtem běžel na Zenobii.

„Ty jedna cikánko,“ křičel, „proč jsi mne obelhala; vždyť vůbec nemá dlouhých vousů?!“

Načež Zenobia s uštěpačným smíchem: „Dej si pozor, jen až mu vousy narostou!“

Půl hodiny na to byl učitel představen mamince a potom byl čas k večeři.

Carlos a Nicolás seděli po obou stranách pana Dr. Buerstenfegera. Zábava byla velice živá, ale chlapci se jí nezúčastnili. Hlasitě hovořili ověcech, které měly pro ně více zájmu: o koních a o ovcích a o kozách, o husách, kuřatech a kohoutích bitkách, a pan Dr. Buerstenfeger občas s tichým podíváním na ně pohleděl, nejvýše však jej udivilo, když jim některé jídlo nechutnalo, že je nechali, aniž tatínek a maminka co řekli...

Po jídle vzal učitel Carlosa i Nicolása za ruce a odešel s nimi do zahrady.

Náhle se zastavil a řekl velice opravdově:

„Karle a Mikuláši, nový odstavec se počíná ve vašem životě. Vaši hodní rodičové jistě vás s dostatek poučili, co mé vejítí v tento zdejší kruh pro vás znamená. Karle a Mikuláši, i vám i mně jsou uloženy povinnosti... Prosím vás celou duší, buďte mne vždy poslušni, nelžete nikdy... ano, nelžete nikdy, neboť vizte, nic na všem světě není ošklivějšího, nic hodnějšího opovržení. U starých Germánů žádná neřest muže tak nehanobila, a Němci jsou Germáni, pamatujte si to, Karle a Mikuláši. Váš otec je Němec, jste Němci... Rčete, vynasnažíte se již, abyste byli dobrými Němci?“

Zde pan Dr. Buerstenfeger udělal pomlčku.

Carlos a Nicolás, zmateni touto nezvyklou řečí, mlčeli.

Ač někdy otec s nimi hovořil po německu, mysleli si, že jsou přece Argentinci.

Konečně odpověděl Carlos: „Ale Německo vždycky prohraje proti Argentině?!“

„Jak to, Karle?!“ řekl překvapen pan Dr. Buerstenfeger.

Carlos dobře nevěděl, jak odůvodniti toto tvrzení. Přišlo mu jen na mysl, že si ne-

dávno se svým druhem Pedrem Kestnerem hrál na válku: Pedro třimal prapor německý a byl Německem, a Carlos třimal prapor argentinský a byl Argentinou.

„A tehdá Pedro ležel na břiše,“ vypravoval Carlos, „a já jsem mu jednou nohou stoupl na záda a zvítězil jsem. Tatínek a maminka se na to dívali a Alberto Hanfstett byl také při tom a také tatínek Pedrův. Ten se též smál, ale ne tolik.“

Pan Dr. Buerstenfeger se přinutil k chabému úsměvu, chtěl potom něco odpovět, moudře však toho thematicu pro dnešek nechal.

Mlčky šli dále.

Carlos, ježž ticho tížilo, řekl posléze: „Chci býti Argentincem, ale chci se přičiniti, abych byl také dobrým Němcem.“

A Nicolás řekl: „Chci býti také trošku dobrým Němcem!“

DEN S PANEM DR. BUER-
STENFEGEREM.

Vychovatel řekl Carlosovi a Nicolásovi: „Smíte si sami vyjížděti, jako prve, o jediné jen vás naléhavě prosím, nikdy již nejezděte úprkem, jsemť odpověden za vaše dobré i zlé a jest mi státi za vás, vezmete-li úhonu.“

Tón, jímž to pan Dr. Buerstenfeger řekl, byl sice důtklivý, ale jinak celkem laskavý.

Chlapci oba cítili, že tak volni, jako prve byli, nyní ovšem nejsou, ale byli plni dobré vůle poddati se mu, neboť si jej přece představovali daleko horším a mimo to Zenobia určitě věděla, že by byl ustanoven učitel jiný, kdyby tohoto neposlouchali, a ten by potom byl opravdu strašlivý.

Carlos a Nicolás odpověděli: „Nebudeme jezdit úprkem,“ ale sotva byli deset minut odtud, dostihli širého pole a již pouhou mocí zvyku pustili koňům uzdy a jeli tryskem.

Avšak pan Dr. Buerstenfeger vylezl se svým operním kukátkem na plochu střechu domovní a byl svědkem té neposlušnosti.

„Karle a Mikuláši,“ děl, když se vrátili, s tlumeným smutkem v hlase, „už jeli jste zase tryskem?“

Carlos i Nicolás sklopili hlavy a neříkali nic.

„Takovými se ukazujete?!...“ pokračoval pan Dr. Buerstenfeger se smutkem rostoucím. „Stydím se za vás, Karle a Mikuláši; jděte, umyjte si ruce, jest čas k večeři!“

Ale když byli uloženi k spaní, přišel ještě jako každého večera, políbil je na čelo na dobrou noc, lehce jim stiskl ruce a pomyslně si: „I vy trpíte pro svou neposlušnost, Karle a Mikuláši.“

S počátku byli vskutku poněkud zahanbeni, ale teď již na to dávno zapomněli a měli toliko jediný pocit: „Je to přece jenom

dobrý muž, ten pan Dr. Buerstenfeger!“

Pan Dr. Buerstenfeger však odešel jako obyčejně do hudebního pokoje, a hrál fantazie, než se také odebral na lože.

Ale Carlos a Nicolás naslouchali s otevřenými očima, když pak skončil, řekl starší: „Jak je to divné, když pan Dr. Buerstenfeger hraje, vymyslím si takové krásné věci, které se stanou, až budu veliký, zdá se mi, že cestuji po zemích a po mořích, a když přestane hrát, zkouším to ještě, ale to už není zdaleka tak krásné.“

„To je divné,“ míní Nicolás, „že to tak umíš říct; cítím to zrovna tak!...“

Brzo po tom byli oba v limbu...

Více než měsíc již byl vychovatel v Buenos Aires, asi před třemi týdny počalo se vyučování.

Každého jitra o půl sedmé pan Dr. Buerstenfeger silně zaklepal třikrát na dveře Carlosa a Nicoláse a hoši vyskákali z lůžek a oblékali se.

Potom sešli dolů k snídani.

Dosud byli chlapci zvyklí pít ráno kávu, přičiněním pana Dr. Buerstenfegra pili nyní kakao.

Prve byla snídane odbyta za dvě minuty, nyní se sedělo za stolem přes čtvrt hodiny.

Pan Dr. Buerstenfeger, jenž měl velice špatný žaludek, žvýkal velmi pomalu a opatrně, a totéž požadoval od Carlosa i Nicolása, kteří měli žaludky znamenité, i musil je co chvíle napomínat, poněvadž stále a stále zapomínali jeho předpisu.

Po snídani se tři čtvrtě hodiny procházeli. Pan Dr. Buerstenfeger chodil uprostřed a držel každého za jednu ruku.

Potom přišlo vyučování. Konalo se ve světnici k tomu zřízené, v níž stála školní lavice a veliká černá tabule s houbou.

Počalo se s počty, dokud myslí chlapců byly ještě svěží.

Pan Dr. Buerstenfeger postavil počítadlo před sebe na stůl a otázal se: „Karle, kolik jest 3 a 2?“

Přestávka—Carlos mlčel.

„Kolik jest 3 a 2?“

Carlos bezděky vztáhl ruku k počítadlu.

„Dej pozor, Karle!“ děl pan Dr. Buerstenfeger a poněkud se napřimil, při čemž se krapet začervenal.

Carlos mlčel bezradně.

„3 a 1,“ vece pan Dr. Buerstenfeger, po-
odvrátiv se, bručel si cosi pro sebe a dělal, ja-
koby ho zároveň zajímala tabule v okně.

Ještě jednou sáhl Carlos k počítadlu, a
ztratil úplně hlavu. Třesoucí se rukou dotkl
se tří kuliček a potom ještě jedné, a to byly
čtyři. Neměl totiž žádného smyslu pro umě-
ní početní.

Ale pan Dr. Buerstenfeger přecházel jiz-
bou a mručel si: „Přece to není zlá vůle!“
Potom přišlo čtení. Tu se Carlos docela
změnil. Pan Dr. Buerstenfeger napsal veli-
ké V na nástěnnou tabuli.

„Karle, jaké písmeno je to?“

„V!“ zvolal Carlos, zcela jasně si vzpo-
mínaje, že vedle toho písmena viděl v slabi-
káři výra.

„Správně! A toto?“ Napsal tam J.

„J!“ zvolal Carlos, a docela zřetelně vi-
děl vedle toho ježka.

„Výborně!“ zvolal pan Dr. Buerstenfe-
ger a napsal O.

„O!“ vece Carlos. Docela zřetelně viděl
vedle toho písmene osla.

„Podivno, podivno,“ mručel si pan Dr.
Buerstenfeger, „kterak obzvláštně se u něho

vlohy rozcházejí; jest zde jistě třeba individuální metody!“

Po čtení byla delší přestávka. Potom učitel otevřel dveře na terasu a nastala prostá cvičení: „poskoky,“ „dřepy,“ „sečení,“ „štípání dříví“ atd. Tyto cviky pan Dr. Buerstenfeger provázel svým vlastním příkladem.

Pak následovalo v zahradě jakési vyšší názorné vyučování.

„Jaká jest to květina?“ zeptal se učitel a ukázal na záhon.

„Karafiát!“ volali Carlos i Nicolás oba zároveň.

„Karafiát,“ potvrdil pan Dr. Buerstenfeger.

Několik minut se brali dále mlčky. „Jaký toto jest plod?“

„Granátové jablko!“ volali.

„Granátové jablko,“ potvrdil pan Dr. Buerstenfeger.

„Toto jest ssavec,“ řekl znenadání velmi určitě a ukázal na červa. Chtěl je zmásti.

„Nikoli, žádný ssavec!“ vykřikli oba vítězoslavně. To přece věděli až příliš dobře.

Po názorném vyučování měli prázdnou a potom byl oběd.

Dnes byl mozeček. Již více než pět neděl ho neměli.

„Pane Dr. Buerstenfegre, nemůžeme jísti mozeček!“ pravili žalostně.

Učitel pohlédl s jednoho na druhého a pomalu dožvýkal své sousto.

„Karle a Mikuláši, učiňte mi to k vůli, nevybírejte si v jídle!“ odpověděl ne bez dobroty, ale rozhodně.

Chlapci prosebně popatřili na maminku.

Maminka jim ukázala očima na pana Dr. Buerstenfegra, nesmělať se vměšovati.

Nicolás pohleděl povzbudivě na svého bratra, a oba spolykali mozek, až jim slzy padaly do talířů.

Po jídle odešli chlapci na zahradu, vysta-

věli si chatrč, narobili šípův a lukův ke hře na Indiány, nebo se projížděli ve svých vozících.

Někdy vzal Carlos list papíru a tužku a pokoušel se kreslit podle přírody, skupinu stromův nebo něco takového. Chtěl to dáti za rám a darovati mamince k narozeninám do salonu.

„To je směšné,“ říkával Nicolás, „když se na tvé obrazy dívá docela zblízka, zdají se špatné, ale odstoupí-li se, jsou lepší.“

Carlos nebyl valně potěšen touto kritikou. Nezamýšlel nic takového.

Od dvou do čtyř zpravidla byla škola, dnes však toliko do tří, neboť dnes byla „veliká procházka.“

Dnes bylo psaní, což chlapci měli velice rádi. Kreslili tlusté a tenké čárky, rovné i šikmé. Obzvláště tlusté čáry jim působily radost, poněvadž jim bylo příjemno tlačiti na tužku.

Ale to trvalo jen půl hodiny a potom přišla věc nejkrásnější z celého denního vyučování.

Pan Dr. Buerstenfeger jim přečetl povídku, kterou pak po něm musili vypravovati.

Dnes to byl popis turnaje z knihy pověstí, vyzdobené nádhernými obrazy.

Účinku tohoto předčítání pan Dr. Buerstenfeger netušil: Carlos a Nicolás byli úplně bez sebe.

Několikrát tak tak že už nezavřel knihu, tak rozčileně se choval Carlos.

„Viš co,“ řekl po škole Nicolásovi, „jakmile se vrátíme z veliké procházky, uspořádáme spolu turnaj.“ A Nicolás s tím byl svrchovaně srozuměn. „Veliké procházky“ však trvaly nejméně až do šesté. Tak to zařídil pan Dr. Buerstenfeger.

Dnes se dali cestou do města. Poněvadž bylo třeba koupiti Carlosu i Nicolásovi stře-

více, chtěli použítí této příležitosti.

Přes hodinu šli velikou, širokou silnicí. Pan Dr. Buerstenfeger si vykračoval s pohledem upřeným před sebe, pomalým, ale pravidelným tempem. Carlose a Nicoláse vedl za ruce a chlapci šli s potlačovanou nespokojeností na tvářích.

Občas se za nimi obrátil nějaký chodec a usmál se.

Také se stalo, že jakýsi uličník po nich hodil hrstí suchého bláta.

Carlos se zapomněl a chtěl na něho. Ale pan Dr. Buerstenfeger mu stiskl káravě ruku a pravil: „Karle, nestarej se o to!“

Tak se dostali až do středu; ulice zde byly velmi úzké, dláždění z části velice hrbolaté a všude páchlo plynem, poněvadž se tu stavělo vedení. Veliké naložené káry pomalu a těžce za strašného hřmotu vyhýbaly, tramvaje jezdily krokem, čas od času se dávajíce v krátký poklus, ale pak opět jim bylo náhle zabrzditi. Uštvaní koníci z pampy se napínali na celou délku, aby dostali vůz znovu do pohybu, a jeden se svalil a ležel na zemi s očima únavou zavřenýma.

Z otevřených skladišť se dral pach dehtu a sušených tresek. V jedněch domovních vratech stál černoch s pytlek na hlavě a hekal.

Pan Dr. Buerstenfeger, veda Carlosa i Nicoláse za ruce, klestil si cestu tlačenicí: potřásal hlavou a mručel: „Již přes třicet advokátských tabulek za půl hodiny.“

Dospěli až do Calle Florida. To byla třída elegantního obecnstva a krásných výkladův. Před cukrářstvím „U orla“ stavěli se šviháci. Elegantní, krásné ženy chodily mimo. Kočáry jely pomalu dlouhou řadou,

Pan Dr. Buerstenfeger se náhle zastavil a vzhlédl vzhůru na jakýsi dům. Na střeše

trčela láhev, jistě vyšší než 8 metrů. Láhev byla ze dřeva a jméno známého likéru bylo na ní šikmo napsáno ohromnými písmeny.

„Amerikanism!“ zareptal pan Dr. Buerstenfeger a zlehka si dupl.

Po několika minutách vešli do skladu obuvi. Když opět vyšli, Carlos a Nicolás měli zářící obličaje: každý držel v ruce právě darovaný balon. Dívali se střídavě vzhůru na balon a zase dolů na své střevíce, které měli obuty, a to jim velmi ztěžovalo chůzi v tlačenici. Ustavičně aby je byl pan Dr. Buerstenfeger napomínal.

Jakmile se dostali z nejhorší vřavy, pan Dr. Buerstenfeger vytáhl hodinky a vece: „Nyní vstoupíme do tramvaje a učiníme slíbenou návštěvu rodině Hanfstettových.“

Sedmiletý Alberto Hanfstett, hošík hezký jako obrázek a zpovykáný, byl přítelem Carlosa i Nicoláse. I jeho matku měli ze srdce rádi, dávalať jim koláčův a bombonů, kolik jen chtěli, a už nyní se na to těšili.

I tam měli už čtrnáct dní učitele, nějakého pana Klausrotha, jenž přišel do Ameriky s úmyslem, že se věnuje kupeckému povolání. Jeho vlohy však byly čistě pedago-

gické a tak se prokázal nezpůsobilým ke kupectví. Pan Dr. Buerstenfeger setkal se s ním toliko jednou a to jen letmo a toužil velice se s ním sblížit.

V tramvaji si hoši krátili chvíli tím, že podrobovali spolusedící veselé kritice.

„Nevyhlíží náš protějšek jako koza?“ potichu se optal Carlos.

Nicolás vyjekl: „Výborně, docela jako hubená koza!“

Carlos se otázal: „Tamhle na toho se podívej, nevypadá jako kuře?“

Nicolás chvíli si jej prohlížel naivně a bez okolků a pak to radostně potvrdil.

Carlos shledal, že malý, tlustý pán, jenž si sundal brejle a potom se mdle a unaveně díval na svět, je podoben ponníku, kterému sundali uzdu; i s tím byl Nicolás velmi srozuměn.

Pan Dr. Buerstenfeger, pochyтив několik španělských slov, kterým rozuměl, vložil se do toho, neboť shledal taková porovnání velmi nevčasnými.

Hanfsettovi bydleli v nádherné ville v krásné široké ulici.

Služebník, jenž jim otevřel, vyprovodil je

až ke dveřím učebny. „Vyučování prý už jistě bude u konce.“

Zakleпали, vešli, ale byla ještě škola.

Pan Klausroth stál před lavicí s knihou v ruce a říkal:

„La mesa — der Tisch.“

Alberto však dřepěl pod lavicí a prozpěvoval si vzdorovitě podle noty, kterou si sám vymyslel: „Nechci se učit německy.“

„La mesa — der Tisch,“ opakoval pan Klausroth s cynickým úsměvem.

Nesměl ho bít, maminka nedovolila.

„Čiš, čiš,“ říkal Alberto. To znamenalo Tisch a bylo to posměchem německé řeči.

Pan Dr. Buerstenfeger, který s počátku nechápal, co se zde děje, náhle o krok couvl a rozepjal paže před Carlosem a Nicolásem, aby nemohli vstoupiti.

„La mesa, der Tisch,“ děl pan Klausroth, usmál se, podupl nohou a pěti prsty hrál po lavici jako na klavír.

Nyní se Alberto chtěl ukázat před Carlosem a Nicolásem.

Vylezl zpod lavice, odebral se po čtyřech za dlouhou záclonu a udělal se neviditelným. Pan Klausroth za ním.

„La mesa, der Tisch,“ opakoval s rostoucím cynismem.

Mnul si ruce: „Nesmím ho bít, nebiji ho tedy! La mesa, der Tisch.“

Nyní nepřišla vůbec žádná odpověď.

Pan Klausroth mnul si dále ruce a smál se nahlas; zdálo se, že je ve výtečné náladě.

Alberto vystrčil hlavu zpod záclony a volal: „Číš, číš, číš!“

Ale v témž okamženi se otevřely dvěře a tatínek stál na prahu s rákoskou v ruce.

Tušilť, co se děje.

Sel rovnou k zácloně, a co se pak přihodilo, neviděli ani pan Dr. Buerstenfeger ani Carlos a Nicolás.

Chytil je za ruce všecek ohromený a opustil s nimi dům.

Ale maminka Albertova seděla ve svém pokoji a plakala, poněvadž její synáček dostal výprask.

Byla rozená Rodriguezova a též ona nenáviděla německý jazyk...

P. Dr. Buerstenfeger se ubíral, veda Carlosa i Nicoláse za ruce, krásnou širokou ulicí zrychlenými kroky, poněvadž byl ještě mocně vzrušen.

Šli mimo překrásnou villu rodiny Ilinaresovy.

Ze zahradního portálu vyjel elegantní kočár, v němž seděla osmiletá dceruška Julietta se svou vychovatelkou.

Pozdravili. Carlos řekl panu Dr. Buerstenfegerovi: „Ta hezká dívka jest mou nevěstou.“

Pan Dr. Buerstenfeger se donutil k úsměvu: „Nelze ti ještě míti nevěstu, Karle.“

„Proč ne?“

„Poněvadž jsi ještě příliš mlád,“ při tom sotva znatelně mu stiskl ruku.

„Bah!“ na to Carlos, „můj kamarád Alfredo Lopez jest o rok mladší než já a má osm nevěst.“

Pan Dr. Buerstenfeger neodpověděl nic, avšak silně sraštil čelo.

V krásnou, širokou ulici, již šli, ústila jiná, která byla hodně zanedbána.

Nebylo zde chodníku ani dláždění, mimo to se poněkud bořili do bláta.

Několik kroků odtud ležel zdechlý kůň s nabubřelým břichem.

Přivanul k nim zápach mršiny.

„Brr!“ vece pan Dr. Buerstenfeger, pu-

stil ruku Carlosovu a ucpal si nos.

„To není ještě vůbec nic!“ zvolal Carlos a sehnul se po cihle: „Dejte pozor, teď hodím, kůň pukne a potom to bude teprv hrozně smrdět!“

„Zadrž!“ vzkřikl pan Dr. Buerstenfeger, pustil nos, uchopil opět ruku Carlosovu a prchl s nimi z oblasti zdechlíny.

Dnešní den však byl ve znamení nešťastné hvězdy. Když dorazili domů, řekl Carlos bratrovi: „Máme ještě kdy; nyní sehrajeme svůj turnaj!“

Za půl hodiny sbili z prken dva štíty; z novinového papíru vyrobili dvě primitivní přílby, do kterých vetkli kohoutí péra.

Dvě dlouhé tyčky, na jejichž hrotech by-

ly vějičky, kterými se sbíraly pavučiny po stropěch pokojů, proměnili v kopí. Vějíček však užili za chocholy svým ponníkům, kterýmžto také přehodili stájové pokrývky.

Své čtyřleté sestřičce, které říkali „Boubela,“ poněvadž byla jako koule, vtiskli do ruky dětskou trubku. Byla heroldem a měla troubiti k zápasu.

Carlos a Nicolás vyskočili na koně; vyhlíželi jako dva nádherní rytířové.

Tváře sestřiččiny se naduly, Carlos a Nicolás se proti sobě rozjeli přes záhony.

Když byli již u sebe, poplašili se koně a skočili stranou, takže musili s nepořízenou kus odklusati.

Opět se rozestavili, opět se chtěli utkati.

Již sestra znovu ohlašovala začátek zápasu, když tu k nim běžela s poletujícími šosy jakási postava: „Běda vám, Karle a Mikuláši, zadržte!“

„Zadrž!“ křičel pan Dr. Buerstenfeger a několika skoky byl u uzdy koně Carlosova.

„Boubela“ polekána uprchla i s dětskou trubkou. Carlos spustil kopí.

„Dolů!“ křikl pan Dr. Buerstenfeger a oběma ukazováčky učinil velitelský pohyb k zemi.

Chlapci seskočili, a bez štítu a kopí — Carlos ještě i své kohoutí péro ztratil — následovali učitele ke stavení.

Ponníci pokojně se popásali vedle sebe a vějičky na jejich hlavách se lehounce zachvívaly. S jedné strany se vynořil hromující zahradník a s druhé strany pacholek José, pošklebuje se...

Od té chvíle pan Dr. Buerstenfeger byl neobyčejně přísný ve svých nařízeních.

Když si chlapci vyjeli, bral se vedle nich pěšky po chodníku.

CESTA DO MENDOZY

Byla to těžká doba, mnoho týdnů proležela maminka velice nemocna. Od včerejška teprv se směla maličko procházeti po zahradě a dnes lékař ustanovil, aby jela do Cordiller, tam že se úplně zotaví.

Carlos a Nicolás měli s panem Dr. Buerstenfegerem odejeti napřed. Uloženo mu od rodičů, aby smluvil cosi s donem Pablem Romerem, který tou dobou dlel v Mendoze, jim však téměř úplně popustil svůj statek na úpatí hor. Důležité části této záležitosti byly tak často a tak důtklivě vykládány panu Dr. Buerstenfegerovi, že již poněkud se cítil uraženým. Podezřívali jej totiž, že je trochu nepraktický.

Měl co dělat, aby upokojil Carlosa i Nico-

láse, kteří čekali na odjezd s palčivou netrpělivostí; ať byli kdekoliv, ve škole, na procházkách, u stola, jejich myšlenky prodlévaly v dalekých horách, které po prvé ve svém životě měli navštívit, u mezků, pum a kondorů.

Ale pan Dr. Buerstenfeger, jenž si chtěl učiniti jakýsi obraz o zemi a lidech, koupil si mapu a španělské i německé knihy; španělské čtl za přispění břichatého slovníku, který si přivezl z Evropy. Mapu rozložil po stole a vbodával špendlíky do řek a hor, měst a vesnic, které ho zajímaly. Carlos hořel zvědavostí, aby zvěděl, co to znamená, ale neodvážil se optati, poněvadž výklady vychovatelovy byly vždy strašně dlouhé...

Deset dní na to seděli tito tři v panském spacím voze Pacifické dráhy. Záhy měli za sebou Buenos Aires s jeho světly, komíny, předměstími a sady a objala je širá pampa.

Carlos a Nicolás dávno již nejeli po železnici, na statek se vždycky plavili po lodi. Ale ve spacím voze nejeli ještě nikdy.

Vše kolem nich bylo nové a byli tím nadšeni. Ležli na postele a sahalí ke stropu, jehož dosáhnouti nemohli, očmouchávali stě-

nu, kožený řemen na okně, ba i cestovní vak cizího pána, až to uviděl pan Dr. Buerstenfeger, jenž byl zaměstnán tlumoky, a zapověděl jim to.

Po desáté hodině je napomenul, aby si lehli a spali.

To byla nová radost pro chlapce.

Vychovatel už spal, když si slíbili, že vzbudí jeden druhého, kdyby některý z nich také snad usnul, což přece by bylo příliš škoda. A tak se dívali z okna, opírajíce se o lokte, a když je to omrzelo, civěli do stropu, kde se nad nimi tiše zachvívala lampa. Zcela vzadu ve voze kdosi občas zachrápal. Tehdy pokračé kdosi jiný v jeho blízkosti zanaříkal nebo vypustil vzdech. Avšak pan Dr. Buerstenfeger ležel na zádech, ruce sepjaty na hrudi, a nevydal hlásku.

Posléze i Carlos a Nicolás usnuli. Když procitli, právě vycházelo slunce, a podél obou kolejí se prostíralo pole koster, kostí koňův i skotu, které zahubil poslední veliký mráz. V dáli cválal jezdec. Potom zmizeli jezdec i kostry, vlak jel mimo lagunu, velikou jako jezero, obydlenou volavkami a čápy, čejkami a kachnami. V dálce stál ombú,

na obzoru se ukázal veliký shluk stromů a nějaký dvorec. A obojí se pohybovalo jejich směrem.

Stáda pštrosů se pásla blízko trati, opodál bylo vidět stádo ovec jako velikou světle šedou skvrnu.

Potom se objevil skot a koně. Někdy přiklusali až k samým kolejím a opět prchli, skot se vztyčenými ohony, koně s rovnými hřívami.

Vlak se zastavil v staničce pampy. Jakási žena vstupovala do předního vozu, venkovanka v pestrých barvách, jež se schválně na cestu vystrojila. Tlustá stará Indiánka v květovaných kartounových šatech nabízela masité paštiky, ale neprodala nic, poněvadž cestující ještě spali.

Vedle stanice stál tilbury s dvěma uhnanými koni. Oháněli se zablácenými ocasy po prvních mouchách, jež sebou přinášel horký letní den. Nedaleko odtud viděli poštu, jak se žene k nim zahalena v oblak prachu. Dvanáct koní do ní bylo zapřaženo.

Vlak ujížděl dále.

Vstali a pili kávu v jídelním voze. Když se Carlos a Nicolás vrátili, byl spací vůz k je-

jich nemalému podivu úplně proměněn, na místě lůžek stály lavice.

Až do večera vůkol týž obraz: skot, koně, ovce, pštrosi a širá pampa.

Než Carlos a Nicolás se nenudili. Dovedli si ukrátiti chvíli po svém. Počítali na příklad strakatý skot, strakaté koně a černé ovce, jež viděli; kdo více napočítal, ten vyhrál.

Nebo vedli podivné hovory mezi sebou. Carlos se optal zamyšleně: „Čím bys raději byl, kdyby sis mohl vybrati, mužem, který tamhle do lesa jede na koni, neb tím pánem v bílém plášti do prachu, co je na perroně?“ A Nicolás odvětil po chvilce přemýšlení: „Raději tím pánem, není to gaucho a nemusí nikomu sloužit.“

Carlos odpověděl: „Ale gaucho si může jezdit na koni, jak se mu zachce, od rána až do večera.“

Nicolás nevěděl, co na to říci.

Tuto hru otázek a odpovědí obrátili potom v žert. Carlos se zeptal: „Čím bys raději byl, stolicí, na které ty sedíš, nebo stolicí, na které já sedím?“

Tu obyčejně pan Dr. Buerstenfeger zasáhl do této zábavy, shledav ji tuze nejp-

nou, i navrhl něco užitečnějšího. Vyňal svazek bájí nebo knihu pohádek ze své cestovní brašny a četl chlapcům.

S tím byli zcela srozuměni a poslouchali s tlukoucími srdci a s planoucími tvářemi a jejich pohledy visely na jeho rtech.

Na místech obzvláště vzrušujících, jako tam na příklad, kde zlá čarodějnice praví: „Hej, Markytko, mrskní sebou, dones vody, ať si je Jeník tlustý nebo hubený, zítra ho zabiju a uvařím,“ Carlos vyskakoval se stolice a krčil nos.

Pan Dr. Buerstenfeger sklapl knihu, vložil do ní ukazováček, a řekl káravě: „Chovej se tiše, Karle, a neškleb se!“ A aby ukázal, jak ošklivě to vyhlíží, sám vyskočil se stoličky a několikrát skrčil nos, ale při tom si přidržel skřípec, aby mu nespádl. Potom četl dále ve své povídce...

K večeru bylo hlášeno, že za hodinu bude viděti prvé výběžky Kordiller.

Carlos a Nicolás hned klekli k oknu a dívali se upřeně k obzoru; nehnuli se s místa, až se hory vynořily, ale byli při tom zklamáni, neboť si je představovali o mnoho, o mnoho vyšší...

Příštího jitra v šest hodin dojeli konečně do Mendoza.

MĚSTO MENDOZA

Pan Dr. Buerstenfeger vyšel, Carlosa i Nicoláse veda za ruce, ze svého pokoje v hotelu na první dvůr. Stál tam oranžovník, s něhož visely tři veliké kosti.

„Jaké jsou to kosti?“ obrátil se pan Dr. Buerstenfeger na číšníka.

„Lidské kosti, památka na veliké zemětřesení před třiceti lety.“

„Barbarství!“ pomyslel si vychovatel; zamýšlen chvíli stál před stromem a potom náhle si vzpomněl, že má psát rodičům list.

Zůstavil Carlosa i Nicoláse čtvrt hodinku

bez dohledu a vrátil se do svého pokoje.

Psal, že dnes zdrávi dorazili, Karel a Mikuláš že jsou hodni, že se poněkud upraví a vydá s nimi k donu Pablu Romerovi a také rodině Igarzabalově donese pozdravení, jak byl slíbil v den svého odjezdu.

Carlos a Nicolás odešli zatím na druhý dvůr a spatřili tam bosého Indiánka, který si hrál míčem. Carlos se optal, zda by si směli hrát s ním, ten řekl ano, i hráli ve tři.

Po prvé vyhrál Indián, po druhé Nicolás, po třetí opět Indián.

Potom se všickni tři přikrčili ke zdi.

Carlos se otázal Indiána, jak se jmenuje.

„Julio!“ odpověděl. „Byl jsem ukořistěn Juliem Rokou v Azulu za jeho posledního nájezdu.“

„Jsi tedy divoký Indián?“ optal se Carlos ne bez respektu.

„Jsem Indio Pampa!“ vece Julio důstojně, „můj otec byl zabit, má matka jest v pevnosti v Entre - Rios.“

„Vídáš často svou matku?“ zeptal se Carlos.

„Neviděl jsem jí od toho dne, co jsem byl zajat.“

„Byl jsi velmi smuten, když tvůj otec byl zabit?“ otázal se Nicolás.

Julio se zašklebil.

Objevil se pan Dr. Buerstenfeger. Vzal Carlosa i Nicoláse za ruce a šli k donu Pablu Romerovi.

Učitel věděl, že všechny domy v Mendoze, omítané i neomítané, jsou od posledního strašného zemětřesení vystavěny z hlíny.

Ale znenáhla se již zapomínalo na neštěstí a občas opět odvažila se tu a tam vztyčiti se budova cihlová.

Byl dnes pošmourný den, ve vzduchu tkvěl podivný pach, jehož si pan Dr. Buerstenfeger nedovedl vyložit.

Byl to pach bylin z blízkých lysých kopců, jimiž si pastevci koz rozdělávali ohně.

Chlapcům se zdálo, jako by lidé na dosti prázdných ulicích chodili příšerně pomalu a jako by též vozy a káry příšerně pomalu jezdily. Před domem dona Pabla Romera čekala dvoukolá bryčka.

Pan Dr. Buerstenfeger uhodil bronzovým klepadlem do dveří.

Otevřela stará špinavá mulatka, za níž se vyřítla smečka psů.

Uprostřed dvora stál zakrsalý oranžovník, všude kolem zevlovali služebníci. Vzadu se nějaký chlapec opíral o zeď a hrál na foukací harmoniku.

Veliký chundelatý pes ležel na zemi a válel se za slunečními paprsky, které se prodíraly z mračen, ale otrásl se, když jej takřka zároveň postříkla nenadálá prška.

Mulatka bez okolků zavedla hosty do salonu. Na nábytku byly příkrývky, po nerovné, dlaždicové podlaze se válely oharky cigaret. Vonělo tam kadidlem.

Mulatka je vyzvala, aby vešli za donem Pablem Romerem.

Ten ležel na posteli ve svém pokoji, který byl plný cigaretového dýmu. Jeho nohy vyčuhovaly zpod vlněné pokrývky. Spočivaly na černém, bradavicemi pokrytém psu, který byl úplně lysý.

Učitel později zvěděl, že takých psů se tam užívá jako zahříváčů lůžek.

Na nočním stolku v hnědé tekutině plavaly nesčetné cigaretové oharky.

Co se pan Dr. Buerstenfeger bavil s pánem domu, hoši konali svá pozorování; viděli, že don Pablo Romero nemá noční ko-

šile, nýbrž denní, viděli, že z jedné bradavice psovy vyrůstá dlouhý chlup. Pozorovali pana Dr. Buerstenfegera, kterak za řeči pohybuje rukama, neboť se dovedl jen těžko dohovořiti po španělsku, a byl proto nucen silně si vypomáhati posunkováním; i viděli, kterak při svém výkladu rýsuje kruhy, kreslí trojúhelníky, jak rozvírá ruce a všecek šťastný je opět skládá, poněvadž našel patřičné slovo.

Don Pablo Romero děl posléze, že venku čeká jeho bryčka, že měl v úmyslu vyjeti si dnes do hor na svůj statek, ale že z toho asi nebude nic.

Pozval učitele i chlapce, aby se s ním projeli po okolí města, asi za hodinu, je-li jim libo.

Byli s tím srozuměni, rozloučili se a šli o několik ulic dále k rodině Igarzabalově. Pan Dr. Buerstenfeger zaklepal. Po dlouhé přestávce, když nic se nepohnulo, postavil se Carlos na prsty, natáhl ruku a chtěl zaklepati ještě jednou, ale pan Dr. Buerstenfeger mu přísně stáhl ruku nazpátek. Posléze musil se však sám k tomu odhodlati. Ny- ní zaslechli hlas, o němž se nevědělo, vychá-

zí-li z úst ženy nebo muže: „Pancho, někdo klepal!“

A potom po chvíli ze zadu vlevo jiný hlas, a tentokráte to byl jistě hlas ženy: „Klepal kdosi, Pancho!“

Načež se blížily líné kroky a služka s vo-
letem otevřela.

Pan Dr. Buerstenfeger se zatvářil bolestně. Vedla je rovnou do salonu.

Tam bylo shromážděno jedenácte žen a mezi nimi drobný, tučný pán, s bledou, měkkou tváří a svislým dolním rtem.

Byla to rodina Igarzabalova. Jak už věděl pan Dr. Buerstenfeger i Carlos a Nicolás, byli to vesměs sourozenci. Dvě sestry měly v rukou háčkování. K velikému svému podivu viděli chlapci, že i pán háčkuje.

Don José Igarzabal vstal a promluvil; i byl to ten hlas, o kterém se nevědělo, náleželi-li muži nebo ženě.

Nezdrželi se tam dlouho.

By naplnili hodinu, po jejímž uplynutí měli býti u dona Pabla Romera, procházeli se trochu po ulicích.

Slunce se schovalo za mraky, už nepršelo.

Všichni tři byli dosti málomluvní, jsouce

plni neurčitého smutku. Zvláště učitel byl velice zkrúšen...

Služka dona Pabla Romera je prosila, aby hned šli do ložnice.

Zaklepala, zůstalo ticho; tu Carlos, než mu v tom pan Dr. Buerstenfeger mohl zabrániti, otevřel dveře.

Zahalen v cigaretový dým, pán domu spal, pes vrčel. Učitel vzal Carlosa i Nicoláse za ruce a opustili dům.

Šli nazpátek do hotelu; pan Dr. Buerstenfeger zprvu nesmírně se mrzel na dona Pabla Romera pro takové přijetí. Potom se ho zmocnil pocit rostoucího smutku, takže vyhlížel všecek ztrápený.

Opět slunce prozařovalo mračny, opět mžila jemná prška. Nad nimi kdosi ustavičně přehrával škálu...

Znenadání šlápl učitel na zdechlou krysu, vyskočil a setřel si potom pot s čela.

Šli dále. V tom pan Dr. Buerstenfeger uviděl plakát, který viděl hned ve Vratislavi při svém odjezdu. Jeho rysy se vyjasnily, ale záhy opět zesmutněl.

V hotelu poprosil chlapce, aby šli na dvůr a hráli si míčem, že si chvilku odpočine.

Sotva byl ve svém pokoji, ukázal Carlos na jednu horu a navrhl Nicolásovi, aby na ni vylezli, za čtvrt hodiny že budou opět zde.

Šli a šli, déle než hodinu, daleko za město, podle vinic, které byly obklíčeny nízkými hliněnými zdmi, ale hora se čím dál více od nich vzdalovala.

I zeptal se Carlos muže, který měl vole, jak daleko tam přece jest.

Muž odpověděl, chvilku se zamysliv: „Asi tři nebo čtyři hodiny.“

Carlos a Nicolás toho nemohli pochopiti, ale bylo se jim odhodlati k návratu, byť již velmi pozdě a pan Dr. Buerstenfeger jistě bude velmi znepokojen. Muž je doprovodil zpět do hotelu. Nicolás se občas kradmo podíval na jeho vole.

Ale podivno, pan Dr. Buerstenfeger si jejich dlouhé nepřítomnosti ani nepovšiml. Seděl na svém lůžku a četl v španělské knize za přispění břichatého slovníku, který si přivezl z Evropy, o posledním strašlivém zemětřesení v Mendoze.

„Proč lidé zde mají tolik volat?“ otázal se Nicolás.

„Ano, to není hezké!“ odpověděl pan

Dr. Buerstenfeger. „Ale to působí vápnitá voda.“

Po jídle odešel pan Dr. Buerstenfeger s chlapci na procházku.

Jakýsi žebrák prosil o peníze. Za posledního velikého zemětřesení přišel o nohy; byl povídatý, a aby se učinil zajímavým, vypravoval, že při tom ztratil rodiče a všechny své sourozence.

Dostali se do oné části města, z níž se zachovaly již jen zříceniny, sesutá chrámová věž, sesuté brány, popukané, travou porostlé zdi. Pan Dr. Buerstenfeger mručel: „Za jedinou noc téměř dvacet tisíc lidí v tomto městě přišlo o život.“

Následující den byl tmavý jako noc. Prach se metl ulicemi, ale nepršelo.

Učitel se nejprve prošel s chlapci městem a potom chodil po svém pokoji déle než hodinu sem a tam, jsa čím dále mocněji vzrušen.

Bylo po půlnoci, když ulehl. Sotva se octl v posteli, již opět vstal a oblekl se; přitiskl hlavu na okenní tabulku, potlačoval slzy, jež se mu mocí draly do očí, a zatínal pěstě.

Takovým pan Dr. Buerstenfeger ještě ni-

kdy nebyl. Usadil se na pohovku a se strašnou tváří hvízdal veselý popěvek.

Potom se rychle svlekl a stenaje vrhl se na lože. Dlouho se převaloval, náhle se začal modlit: „Otče náš, jenž jsi na nebesích...“

„Otče náš, jenž jsi na nebesích...“ opakoval. Čtyřikrát, pětkrát opakoval ta slova, ale ve svém nesmírném vzrušení zapomněl, jak dále.

Seděl vzpřímen na lůžku a civěl do tmy. Potom klesl v šíleném vysílení.

Spal dvě hodiny beze snův a potom se mu zdálo, že se plaví z Brém, a byla bouře na moři.

Procitl a držel se pevně pelesti.

Venku však se kolébaly kostelní věže tak, že se zvony rozezvučely, lidské kosti v oranžovníku se hýbaly; potom nastalo ticho.

Lidé v hotelu vybíhali na dvůr, domácí, kteří lépe znali nebezpečí, na ulice.

Pan Dr. Buerstenfeger vrazil do pokoje Carlosova a Nicolásova a vyběhl s nimi potom také na dvůr.

Don Pablo Romero prchl ze svého domu zahalen ve vlněnou pokrývku, a jeho černý pes běžel za ním.

Don José Igarzabal prchl v košili a s ním jeho jedenáct sester.

Ze všech domů vybíhali lidé; v celé Mendoze nastalo náhle strašlivé hemžení.

Dvůr hotelu byl nacpán lidmi.

V jednom pokoji však seděla krásná plavá paní a držela v náruči chlapečka a holčičku. Styděla se prchnout v košili.

Pan Dr. Buerstenfeger stál vedle jakési Angličanky, která byla jen zpola oblečena.

Civěla na nádvoří zeď před sebou, v níž zela široká trhlina.

Minulo půl hodiny, ticho trvalo.

Tu se pan Dr. Buerstenfeger zčista jasně rozpomenul, že jest v košili, a zastyděl se.

Odebral se do svého pokoje, oblékl se chvatně, přinesl dvě pokrývky a zahalil do nich Carlosa i Nicoláse.

Potom s nimi pospíšil na prostranství před hotelem.

Byl tam shromážděn zástup lidí.

V pozadí klečel kněz a hlasitě se modlil.

Hoši udiveně patřili na trpaslíka s vodnatelným mozkem, jenž držel v ruce uzlík a pronikavě skučel.

Více než dvě hodiny prostál tam pan Dr. Buerstenfeger s Carlosem a Nicolásem. Už bylo ticho, slunce vycházelo, vzduch byl jasný a krásný.

Na horách pastevci rozdělávali své ohně. Pach bylin naplnil město.

Carlos děl Nicolásovi: „To jest vůně zemětřesení.“

Ale pan Dr. Buerstenfeger se s nimi vrátil do hotelu. Na jeho rtech spočíval úsměv velikého osvobození; ulehл do postele a spal dvanáct hodin bez přestávky. Občas se mu zasnulo o jeho domovinu.

V KORDILLERÁCH

Usedlost dona Pabla Romera byla malou oasou, která se skládala z několika lučin, ovocné zahrady a topolové aleje. Vzadu se pnuly šedivé, lysé hory, toliko hustými křovisky a kakti porostlé, a vpředu se svažovala do pampy stejně lysá a šedá rovina.

Toliko dvě jizby svého domku obýval don Pablo, ostatní přenechal rodičům Carlosa a Nicoláse a poněvadž přes to byla nouze o místo, napjali ještě tři stany. V jednom, stojícím trochu stranou, bydlely služebné, druhý byl zařízen jako salonek a v třetím spávali pan Dr. Buerstenfeger s Carlosem a Nicolásem.

Jeho starost o chlapce byla stále stejně vzorná. Ráno, když procitli, stál už u jejich lůžka a téměř celý den jich nespustil s očí. Večer, když šli spat, ještě přišel a dal jim po hubičce na dobrou noc.

K nemalé mrzutosti obou držel se však pevně zásady dlouhých procházek. Toliko ve dnech, kdy s nimi byl obzvláště spokojen, směli zatím, co šel pěšky, jeti na pravo a na levo vedle něho na svých mezcích. Když si přáli rozjetí se cvalet, musili se zepstat a pan Dr. Buerstenfeger odpovéděl: „Ano, ale jen až k tomu keři, nebo k té krávkě!“ nebo také odepřel dovolení vůbec.

Zpravidla však zůstalo při obyčejných procházkách a proběhali tak spolu krajinu všemi směry. Doma si ovinuli na přání pana Dr. Buerstenfegera kol nohou onuce, aby jim nenaskákaly puchýře. Též se vyzbrojili lékárníčkou s léky od úžehu, od hadího uštknutí, náplastmi a náplastkami na drobná zranění, mátovými cukrátky a pomorančovými a citronovými trestmi pro žízeň. Přes ramena si pověsili dvě čutor s vodou a plechovou krabici, na níž byl zobrazen pasoucí se jelen — plnou chleba, vajec na tvrdo,

másla a studeného masa.

A tak se vypravili, k radosti veškerého služebnictva; neboť pěší chodci, a k tomu takhle vyzbrojení, byli zde vzácnými lidmi.

Zprvu pan Dr. Buerstenfeger držel svou vášeň poněkud na uzdě, poněvadž se bál, že zabloudí, a ze strachu z divokých zvířat, zvláště na procházkách k horám. Záhy však byli tak obeznámeni s okolím, že mohli vy-
létzi na nejbližší hroty, s nichž měli nádher-
ný rozhled po zadnějších, vyšších. Pan Dr.
Buerstenfeger vyňal z kapsy mapu, aby se
podíval, jak se vrchy asi jmenují, ale nenašel
tam žádného jména, a když se později vy-
ptával doma, též toho nikdo nevěděl. Nad
tím potají potřásl hlavou; shledával však
zároveň, že tato nekulturnost jest zajímavá.

A co se týče jeho strachu z divokých šelem, k tomu potřeboval hodně času, než jej přemohl.

Mezi šelmy čítal i hady, ačkoli věděl, že zoologicky vlastně mezi ně nepatří. Ulomená větev na zemi, stín jeho vlastní hole... všude je viděl.

Jednou doopravdy uzřeli v jisté vzdálenosti pumu. Pan Dr. Buerstenfeger stanul, zbledl, vzpamatoval se však a zašeptal: „Lev americký neútočí na člověka, nýbrž před ním prchá.“ Jindy zase, když šli roklinou, kroužil nad nimi v značné výši kondor, a ačkoliv učitel věděl, že jim nemůže býti nebezpečný, přitáhl přece oba hochy křečovitě k sobě a na okamžik velice ulekán sklonil hlavu...

Procházky zabraly nemalou část dne, často pan Dr. Buerstenfeger při nich dával své lekce. Vlastní vyučování udílel za stavením v zahradě pod ořechem, kde stály stůl a dvě lavice.

Každého jitra musil je pacholek José na rozkaz pana Dr. Buerstenfegera vydrhnout vřelou vodou, poněvadž ptáci je vždycky znečistili; potom následovalo několik škol-

ních hodin, jež také neuplynuly bez rušivých příhod. Třeba se José potloukal s některou děvečkou opodál, nebo se ráželo o voce se stromů, kráva zabloudila do zahrady nebo dokonce několik sviní.

Těm byl ustanoven za pasáka tříletý Indiánek, jenž byl ukořistěn zároveň s Juliem za posledního vtrhnutí do Azulu. Slul Manuelito a držel v ruce dlouhý prut, a jeho kalhoty, jež kdysi patřily poloodrostlému chlapci, pleskaly mu okolo nohou. Na hlavě měl ohromný plstěný širák, jehož střecha mu spočívala na ramenou. Takto vyzbrojen honil na pastvu prasata, která ho však vůbec neposlouchala.

Jednou se vedrala do zahrady děrou v plotě. Manuelito s rozpřaženými pažemi se jim postavil do cesty a volal: „Obráťte se, obraťte se, prasátka!“ Ale prasata bez okolků tlapala přes něho.

Když to Carols a Nicolás viděli, vyskočili s lavice a spěchali na pomoc Manuelitovi, který naříkaje ležel na zádech.

Pan Dr. Buerstenfeger stál v pozadí a bojoval tuhý boj mezi povinností a dobrotou, ale povinnost zvítězila: Carlos a Nicolás mu-

seli stokráte opsati větu o školním vyučování, Manuelitovi a jeho vepřích. Tato příhoda však pranic nezměnila na programu školního dne. Nakonec učitel uchoпил pravítko, podal chlapcům zpěvník a všichni tři se dali do zpěvu, on neobyčejně mohutným basem, Carlos a Nicolás hlasy velice falešnými:

Kukačka, kukačka z lesa volá,
zpívejme, tančeme, poskakujme.

„Tančeme, poskakujme!“ řval pan Dr. Buerstenfeger a uhodil pravítkem do stolu, že kuře, jež se na blízku potulovalo, kdákajíc dalo se na útěk, neb Carlos zpíval o tři noty falešně. K tomu pak ještě stála v pozadí mulatka Zenobia, tváří k chlapcům, klátila

hlavou, skřípěla zuby a napodobila pana Dr. Buerstenfegra násadou od koštěte...

Téhož odpoledne ještě vydali se na procházku do hor. V rozsedině uviděli ležeti koně, jenž se tam sřítíl a měl zlomeny přední nohy. Když se ta trojice přiblížila, s nevýslovně bolestným pohledem v očích pozdvihl hlavu a zastenal.

Učitel svolil, aby procházku hned přerušili, a chlapci odešli za donem Pablem s prosbou, aby dal zvíře zabít. Ale don Pablo odpověděl: „Kůň zabloudil do naší oblasti, náleží sousedovi, zabijí-li jej, musím jej zaplatiti.“

Chlapci odjeli na mezcích k donu Andrésovi [tak se jmenoval soused] a přišli na něho s touž prosbou. Don Andrés se usmál a odušil, že dnes tam někoho pošle.

Ale večer k zděšení Carlosa a Nicoláse kůň stále ještě ležel v trhlině a stenal.

Přišlo jim na mysl, že k svým bolestem zajisté trpí ještě hladem a žízní, vrátili se tedy do statku, Nikolás vzal otýpku trávy a Carlos okov, jež naplnil u pramene, který byl na půl cesty od rozsedině.

Kůň funě zdvihl hlavu, jakmile zvětral

vodu, chtěl se vzpřímiti na přední nohy, ale sklesl nazpět s bolestným zaržáním. Carlos a Nicolás mu nazdvihli hlavu a takto se mohl napít, jinak sebou nehýbaje.

Druhý den večer koně ještě nezabili, don Andrés patrně vůbec naň zapomněl.

Myšlenka na zvíře nedala Carlosu a Nicolásovi ani v noci pokoje.

„Slyším jej vzdychati!“ zvolal Carlos a vzpřimil se na loži.

„To není možné, je to příliš daleko,“ odvětil Nicolás; ale ani jemu nebylo zvířete méně líto.

Pomlčka.

„Viš co, zabijeme jej hned teď, potom již nebude trpěti,“ mínil Carlos.

Nicolás hned neodpověděl, potom však řekl stejně rozhodně: „Ano!...“

Vstali, vzali sekeru z kuchyně, osedlali své mešky a jeli.

Byla překrásná hvězdná noc, voněly keře s tvrdými, olejovitými listy, i tvrdé byliny, živené suchou, vulkanickou půdou.

V rozsedlině ležel kůň a stenal.

Nicolás děl svému bratru: „Carlose, ty jsi starší, ty zabiješ koně!“

Ale sotva to vyřkl, již jej jalo zahanbení a soucit s Carlosem.

„Losujme!“ pravil stísněným hlasem, vytrhl dvě traviny, jež vyrůstaly z pukliny v kameni, a podržel mu je.

Carlos, sekeru v levé ruce, chvěje se vytáhl stéblo, a vytáhl kratší.

I odstoupil jeho bratr na deset kroků, odvrátil se a zacpal si uši.

Carlos odhodlaně přistoupil ke koni, pohladil jej a zdvihl potom sekeru, ale pustil ji nemaje síly, a dal se do pláče.

Nicolás se opět obrátil, stál nehnutě a díval se naň tupě a smutně.

Příštího jitra dali zvíře za malý peníz, jež vzali ze svých pokladniček, Joséem utratiti.

Tři dni na to generál Acevedo zavítal na návštěvu do statku. Byl to muž asi padesátiletý s šedivými již vlasy, veliký a ramenatý, se silným sklonem k otylosti. Přijel na velickém, černém mezku, měl poncho na ramenou a bílý poletující šátek okolo krku.

To byl svátek pro chlapce; byl k nim vždycky velice dobrý; pokaždé jim přinášel dary.

Tentokráte vyňal ze své cestovní brašny dvě veliké krabice s olověnými vojáky a k tomu ještě pro každého dětskou bambitku s červenými kapslíky.

Chlapci stříleli a stavěli svá vojska. Ačkoli generál zítra zase již odjížděl, našel si přece ještě pokdy, aby jim udělal velikého draka.

Příštího jitra před vyučováním Carlos a Nicolás vešli do jeho jizby; okno vedlo do zahrady.

Generál ještě spal, měl na sobě elegantní hedvábnou noční košili s náprsní kapsou, v níž vězel batistový šáteček. Levá ruka ležela na pokrývce, byla bílá, ale silná a pěstěná, s nehty růžovými a pěkně ostrihanými.

Na primitivním umyvadle bylo vidět bitevní šik flakonů. Vonělo v jizbě všemožný-

mi trestmi. Na nočním stolku stála otevřená krabice s pomádou, do níž tři mouchy namáčely své sosáky. Vedle toho ležel revolver se sloní rukojetí a s drobnými stříbrnými iniciálkami.

Na zemi ležela otevřena jeho cestovní brašna z indického slaměného pletiva, v níž bylo všecko přeházeno.

Carlos a Nicolás se vyplížili po špičkách z pokoje, aby generála nevzbudili; ale hned po prvé přestávce opět k němu přišli na návštěvu. Právě se probudil, paže se zařatými pěstmi si protahoval do výšky a zíval.

Chlapci vlezli za ním do postele a tahali jej za kníry.

„Jděte si tohle dělat svému kantorovi, hromští kluci!“ zvolal generál. „Vsaďte se, že jste mu ještě jakživi nevyvedli žádnou kočičinu?!“

Pan Dr. Buerstenfeger seděl pod ořechem a četl Klopstocka, byl do toho všecek pohroužen.

„Tedy jste mu ještě nespískali ani jeden kousek?“ zpytoval generál.

Carlos a Nicolás mlčeli a pouleli naň oči.

„Jste vy chlapíci, chcete býti Argentinci

a neodvažujete se na tohohle gringa!“² Ve vašem věku byl jsem já přece jinší chlapík, tehdy jsem svým učitelům...”

Generál se odmlčel a žulil se.

„Co jste jim dělal?“ tázali se Carlos i Nicolás.

„Mazal jsem jim medem lavici, všel o-casy ke kabátům, jednomu jsem provrtal díрку do jeho plechového nočníku, a že měl zvyk bráti si v noci hrnek do postele, stalo se veliké neštěstí.“

Carlos i Nicolás se dali do smíchu.

Generál se posmíval: „Vy chcete býti Argentinci, styďte se!“

Přešel Carlosovi po vlasech a řekl: „Co te-be se tkne, tak jako tak si myslím, že mno-ho nevykonáš, jsi tuze plavý!“

Carlos se trápil. Mlčel chvíli, potom pravil, ale dosti váhavě: „Tedy přece něco navrhněte!“

„Výborně!“ zvolal generál. Potom přemítal.

„Na malý začátek vezměte hrst kapslíků, jděte k svému Dr. Buerstenfegrovi a rozsyp-te mu je na blízku po zemi. Jak jej znám, bude skákati do povětří, šlápne-li na to.

Chlapci probojovali tuhý boj, ale výsměšná tvář generálova je dohnala k rozhodnutí.

Sáhli do kapes, kde ještě měli hodně kapslíků, vyšli z pokoje a plížili se k učiteli.

Když stáli již až u něho, pan Dr. Buerstenfeger vzhlédl od své knihy a zeptal se jich: „Tož, co chcete, Karle a Mikuláši?“

Vzadu však generál seděl vzpřímen na své posteli, mával paží do výše a podněcoval hochy v boj.

Carlos odpověděl: „Chceme viděti, co zde čtete, pane Dre Buerstenfegere.“

„Co zde čtu?“ odvětil ne bez tichého údivu, „toť Messiáš od Klopstocka, ale uplyne ještě mnohý rok, než také budete moci v tom čísti, Karle a Mikuláši.“

Neptali se už, plížili se odtud s hlavami jako krev rudými — styděli se generála a styděli se, že nikdy jim nebude možno, aby se stali dobrými Argentinci.

Generál však se svalil zpět na svou postel a chytal se za břicho smíchy...

Odpoledne opět odcestoval...

Výše v horách, vedle veliké, stinné vrby, rostla u pramene broskv, která každý rok touto dobou urodila nejkrásnější plody.

Nikdo nevěděl, kde se tam vzala, žádný člověk jí nevsadil, snad někdo mimojdoucí upustil u pramene pecku. I Carlos a Nicolás ji znali a jednoho dne poprosili svého učitele, aby si s nimi tam vyšel, bylt' broskve jejich zamilovaným ovocem.

Že pan Dr. Buerstenfeger byl s nimi dnes velmi spokojen, směli vsednouti na mezký, pan Dr. Buerstenfeger se postavil do prostřed a vypravili se.

Dospěvše na místo, chlapci dle jeho rozkazu zůstali seděti na svých zvířatech, pan Dr. Buerstenfeger popošel ke stromu, z něhož se skřekem se rozletělo pestré hejno zpěvavých ptáků, a zatřásl pněm.

Mnoho broskví spadalo, zdvihl jich několik, zkoumal je, nerozhodně potřásal hlavou a řekl nakonec: „Karle a Mikuláši, sečkejte ještě týden, potom budou zralé.“

A po tomto poučení se s nimi vrátil na statek, aniž pojedli jedinké broskve.

Když týden uplynul, dal jim čekati ještě dva dni, potom řekl: „Nebudu vás doprovázeti, jedtež sami!“

Vzal ruku Carlosovu do své pravice a ruku jeho bratra do levice a s naléhavou váž-

ností dodal: „Karle a Mikuláši, víte, že dobře s vámi smýšlím, byli jste dosud poslušnými hochy, mohu to klidně říci: až na jisté výjimky. Rozhodl jsem se, že od nynějška nebudu za vámi již choditi při každém kroku, jste samostatni s dostatek.“

Pomlčka! — Potom slavnostně: „Karle a Mikuláši, nežádám od vás slibu, jste svobodni jednati, jak chcete. Než, Karle a Mikuláši“ — a nyní utkvěla bolestná starost na jeho tváři: „Prosím vás, jakožto váš otcovský přítel, nesněžte více než po čtyřech broskvích!“

Carlos a Nicolás, šťastni, že vůbec smějí jísti broskve, slibovali mu to, ale pan Dr. Buerstenfeger odtáhl ruce na znamení, aby se nevázáli slibem.

Takto propuštění z jeho opatrování rozjeli se. U pramene uvázali mezky k vrbě a vylezli na broskev. Zpěvaví ptáci se skřekem se rozprášili.

Nyní si každý utrhl čtyři nejpěknější broskve, i chtěli hned zase slézt, když Carlos dal návrh, aby je snědli nahoře, neb se mu zdálo, že tehdy budou líp chutnati; a tak se tedy usadili proti sobě bez hlesu, každý

na tlustou haluz, a bedlivě se pozorovali, a ukousl-li jeden sousto, vyčkal druhý chvíli a ukousl částku o něco menší; chtěl každý býti posledním, aby měl delší požitek. Za tohoto němého zápolení chovali se tiše jako pěny, takže všickni zaplašení ptáci opět se odvážili zpět, a široko daleko bylo úplně ticho. Dole jen bylo slyšeti zurčení potoka a nahoře žvýkání a zobání.

A když Carlos snědl čtyři své broskve, Nicolás měl ještě jednu a tu chtěl snísti cestou k domovu. Opět slezli a vyskočili na mezky, Nicolás poněkud v stísněné náladě, Carlos hluboce zasmušen.

Němě jeli vedle sebe. Nicolás držel svou broskev v ruce, konečky prstů ji hladil, někdy k ní přivoněl, jednou se chtěl do ní zakousnouti, vzpamatoval se však a vsunul ji opět do kapsy.

Carlos se naň díval, oči se mu zalévaly slzami, chtěl se donutiti, aby se zdálo, jak je s celým světem spokojen, ale vnitřní boj trval.

Náhle zarazil svého mezka, těžce vzdychl a řekl svému bratru: „Pojedu k Bernabéovi, pasáku koz, řekni panu Dr. Buerstenfegro-

vi, že se za hodinu také vrátím.“ Potom obrátil svého mezka, odejel zpět k broskvi a usadil se na větev, na které prve seděl. Zahanben a váhaje zakousl se do první broskve, ale potom nabyl odvahy a záhy na nic nemyslel méně, než na pana Dr. Buerstenfegra a jeho naléhavou prosbu.

Když měl posléze dosti, usadil se líně ku pni a ve chvíli usnul, nevěda jak.

Když se vzbudil, slunce právě se ztrácelo za horami, pomalu slézali stínové do pláně.

Jeho první myšlenkou bylo, že pana Dra Buerstenfegra bídně podvedl, a hluboký smutek jej naplnil. Seděl zde hlavou opřen o strom a plakal lítostí.

Ale připozdilo se již, i bylo mu mysliti na návrat.

Krokem, volnou uzdu v ruce, jel domů; nejel však ještě ani čtvrt hodiny, když si s leknutím vzpomněl, že se pod stromem válejí pecky mnoha snědených broskví, ty že ho prozradí, proto obrátil a zahrabal je blízko pramene. Již se opět chystal vsednouti na koně, když náhle jej sevřela myšlenka, že z pecek by mohly vyrůst stromy, a ačkoli věděl, že jest do toho ještě velmi daleko, přece pomyšlení na to nedalo mu pokoje, šel a zase vyhrabal pecky a nastrkal si je do kapsy u kabátu.

Když dorazil do statku, byla již všecka pláň zastíněna večerem. Ale v dáli na obzoru rudý jako krev vycházel měsíc...

Před ním stál pan Dr. Buerstenfeger.

„Byl jsi u pastevce koz Bernabéa,“ pravil, „neměl ses tak pozdě vraceti domů, Karle.“

Docela nevinně, poněkud s výčitkou to

řekl, a přece bylo cosi jako lehká nedůvěra v jeho hlase.

„Byl jsem u pasáka koz Bernabéa,“ odpověděl Carlos. Jeho hlas se chvěl, nedíval se do očí panu Dr. Buerstenfegrovi. Přes to, že se již značně setmělo pan Dr. Buerstenfeger viděl, že Carlos jest zalit ruměncem.

I poznal, že mu selhal, a němě se odvrátil, přemožen jsa hanbou.

Ale Carlos se odebral do stanu, ulehł na lůžko a rozvzlykal se do podušek.

DO PARAGUAY

V zahradě kvetly fialky, voněla mimosa;
ale zima již dávno začala.

Zítřka Carlos a Nicolás stáli v zahradě
před vodotryskem. Bronzová volavka pnula
hlavu do výše a studené krůpěje crčely jí po
hrdle a po prsou dolů do nádrže, kde se u-
tvořil škráloup ledu. Hoši naň tiskli prsty,
až se prolomil, a mysli si: Stokráte tlustší
a tisíckrát větší, a to jest slavnost v Evropě,
červené lampiony planou, na velikých tribu-
nách hraje hudba a člověk jako na širých pe-
rutích se vznáší po hladině.

Tak vyprávěla tia Lolita a podobně i pan
Dr. Buerstenfeger.

Tia Lolita byla nejmladší sestra jejich matky; chlapci však jí říkali obyčejně jen Lolita.

Bylo jí šestnáct let, měla dlouhé, zlatě plavé vlasy a nosila modrý oděv s námořnickým límcem. Každý říkal, že je to neobyčejně krásná dívka. Carlos a Nicolás minili: snad nejkrásnější na celém světě.

Tehdy, kdy ještě byla vychovávána v klášteře, chlapci jí nevidali než někdy v neděli. Ale tehdy si s nimi hrávala, vyprávěla jim krásné povídky a vyjížděla si s nimi. Nyní, kdy se vrátila z Evropy, kde s babičkou přebývala dvě léta, téměř denně k nim přicházela na návštěvu.

Ale v panu Dr. Buerstenfegerovi od té jako by se dalo něco divného.

Často uprostřed vyučování, kdy Carlos a Nicolás seděli nad početním příkladem, nebo z paměti psali článek, náhle vstal, dupl, začal pěsti, usadil se ke klavíru a hrál fantazie s planoucími tvářemi, a jeho ruce pádily po klávesích jako puštění koni na pampě; rázem však ustal, zhluboka vzdychl a byla to velice zádušná hra, jež nyní následovala.

Někdy, když Carlos a Nicolás byli vzadu

v zahradě, viděli jej přecházeti po terase, s pohledem sklopeným jakoby byl ponořen v hluboké, melancholické myšlenky. Bylo to v dobu, kdy jindy opravoval sešity; chlapci nevěděli, co to znamená.

Jednoho jitra, za prvé přestávky — Carlos a Nicolás vyřezávali lepenkové obrazce — něco zaklepalo, a tia Lolita stála v jizbě.

Pan Dr. Buerstenfeger couvl o krok, všecek zalit ruměncem, uklonil se a prsty, které byly plny křídý, utřel si do šosů.

Chlapci vyskočili, uchopili tetu za obě paže a točili jí dokola.

„Carlose a Nicoláse,“ řekla, rukou si hladíc čelo, neb se jí dělaly mžitky před očima,

„odjedeme za několik dní všickni vespolek do kolonie Trinidadu. Maminka již nemůže snést zdejšího pobytu!“

Hoši vrazili do pokoje matčina: bylo to pravda, za týden odjedou.

V den odjezdu lilo jako z konve.

Carlos a Nicolás klečeli na pohovce v saloně parníku a dívali se z okna. Mračna visela rozedrána a nízko. Z komína černě se vznášel kouř. Hoši jej sledovali pohledy a když byl již hodně vysoko, pomyslili si, že nyní také jest mrakem.

Před třemi hodinami odejeli z Campany; veliké, naložené bárky sunuly se mimo, pomalu, se staženým plachtovým, jež ztemnělo deštěm. Carlos a Nicolás patřili na kalnou hladinu říční, na níž ustavičně bubliny nasakovaly a praskaly. Tiše klepal stroj.

Potom se usadili k tie Lolitě, která melancholicky listovala ve velikém, červeném albu, a žádali, aby jim vyprávěla povídku.

„Pohádku o Amletovi!“ prosil Carlos.

Pan Dr. Buestenfeger, jenž seděl na blízku čta idyllu od Vosse, vzhlédl.

„Myslíš o Hamletovi?...Ale to přece není pohádka, nýbrž truchlohra!“

Carlos toho dobře nechápal, nebyla to přece pravdivá povídka, ale vymyšlená.

„Vypravuj nám raději pohádku o Svinegelovi a jeho paní, ta jest o mnoho krásnější!“ zvolal Nicolás.

Pan Dr. Buerstenfeger občas vzhlédl, pohádky zdály se mu podobny s jeho osudem a sladce ho bolely. A tia Lolita vyprávěla, by uspokojila Carlose, „pohádku o Amletovi,“ a potom pohádku o Svinegelovi a jeho paní, aby uspokojila Nicoláse.

Pan Dr. Buerstenfeger naslouchal a byl unesen, děl si: Hamlet, to vlastně není pro děti, ale kterak jim to dovedla přiblížiti, s jak jemným vniknutím do dětské duše!

Stokráte již tia Lolita jim vypravovala pohádku o Amletovi a stokráte již pohádku o Svinegelovi a jeho paní; ale bylo to vždy zas novou povídkou pro ně.

Carlos řekl: „Ubohý, ubohý Amlet, ale též ubohý Polonius!“

Údělem Ofeliiným však byli velice potěšeni; tia Lolita totiž, aby příliš nezatížila jejich srdcí, věc od základu přetvořila a vymyslela radostný konec.

Nicolás pravil: „Při pohádce o Svinege-

lovi a jeho paní také možno býti smutným i veselým, Svinegelové jsou komičti, ale zájce jest mi líto.“

Tia Lolita to potvrdila a pan Dr. Buerstenfeger se usmíval shovívavě a dobrotivě.

Zvonilo ke stolu, potom pan Dr. Buerstenfeger odešel do své kabiny, by si po obědě zdřiml. Carlos a Nicolás si hráli na honičku s tiou Lolitou, potom se schovali a ona jich měla hledati. Carlos byl lstivý; věděl, že sotva vyjde na palubu, poněvadž přšelo jen lilo, i vyšel a skrčil se do balíku lan.

Po svém odpoledním spánku pan Dr. Buerstenfeger se odebral do salonu; nenašel chlapců, hledal jich a spatřil je posléze nahoře na palubě, sedící s rozpiatými deštníky u backbordu, každý s dlouhou udicí v ruce. Náležely lodnímu komisaři. Viděli je před jeho kabinou, a na jejich otázku, dovolí-li, aby jimi nachytali ryb na večeři, převelmi se z toho těšil; a nyní Carlos a Nicolás zde seděli již tři čtvrtě hodiny a neulovili nic.

Učitel jim vložil ruce na ramena a poučil je, že za rychlé jízdy není dobře možno, aby nachytali ryb, a lodní komisař, který poně-

kud nazad stál pod střechou, se smál a mínil, že ryby by musely míti dlouhé nohy, a varoval je před kapitánem, který jest uražen, neníť jeho loď ochromlou herkou. U stolu Carlos a Nicolás hleděli v čelo, kde seděl kapitán, a byli potom velmi rádi, že nic neřekl.

„Osedlá nás,“ děl Carlos Nicolásovi, když

pan Dr. Buerstenfeger pro ně přišel, aby se šli učit. Měli za to, že zrovna tak jest jejich ponníkům, když k nim jdou s jejich udidly.

Ostatně bylo nejisto, kdo udělal tento vtip, Carlos či Nicolás. Vtip byl starý, každý si ho přisvojoval a někdy se vážně o to

přeli. Na Carlosův návrh od nějaké doby nosili zápisníky v kapsách a když některý z nich udělal vtip, ihned jej zaznamenali do obou sešitův, a pod to:

Tento vtip udělal Carlos [nebo Nicolás] 5. listopadu 1893 ve 4 hodiny odpoledne za jízdy do Flores.

Následovaly pak oba podpisy.

Avšak ani toto neprošlo vždy bez vady, neb často druhý byl nakloněn shledávati vtip tuze daremným, aby měl býti zaznamenán, což mu však někdy nebránilo, aby se později, když se již zdálo, že je dávno zapomenut, k němu nevrátil a pro sebe se nedožadoval autorství.—

V kabině pana Dra. Buerstenfegera leželo vše čistounce vedle sebe: počteník, čítanka, francouzská mluvnice, dva sešity a dvě pěkně ořezané tužky. Usadili se. Nejprv byly počty, po nich frančina.

Venku za dveřmi však bylo slyšeti šumot, jistotně tam někdo stál a naslouchal. Carlos se znepokojil. Ale pan Dr. Buerstenfeger se tvářil, jako by nic neslyšel. Otevřel gramatiku a četl:

„Ma tangt a oublie song parably,“ a Car-

los překládal: „Má teta zapomněla svůj deštník.“ Pan Dr. Buerstenfeger četl: „Hannibal frangši les Alp.“

Carlos civěl na dveře. Slyšel hihlání, docela zřetelně viděl oko kličovou dírkou. Polykal a překládal: „Hannibal zapomněl svůj deštník.“ Pan Dr. Buerstenfeger vyskočil, domnívaje se, že Carlos si dovoluje žert. Ale potom poznal jeho zmatek. Vstal, rozhorlen šel ke dveřím a otevřel.

Byla to tia Lolita, která mrštně uklouzla, aniž ji pan Dr. Buerstenfeger zahlédl.

Ve vyučování se pokračovalo. Na konec došlo na prostá cvičení, zpěv byl vynechán.

Pan Dr. Buerstenfeger otevřel vyhlídku, aby tam našlo čerstvého vzduchu, i začali dřepem, nejprve toliko on a Carlos, poněvadž se nedostávalo místa v kabině. Carlos si pomyslně: Pohybujeme se nahoru a dolů, jako píst dole ve stroji. Ale neviděl v tom vtipu, poněvadž byl příliš rozhořčen...

V noci Carlos a Nicolás dlouho neusínali rozčilením; ráno pojedou mimo jejich státek, ještě nikdy ho nemíjeli v lodi. Mimo to několik dnů před svým odjezdem napsali list správci, na který maminka přidala svůj

podpis. Tam stálo, že kdo bude mít pokdy: capataz, Ramon skoták, Juanita, dcera ovčáková, Juan, syn capatazův, mají se odebrati na břeh, jakmile bude loď v dohledu, poněvadž Carlos a Nicolás budou mávati kapesníky.

Chlapci poprosili kapitána, aby co možná plul při břehu, a udali mu důvod. Kapitán, jak se zdálo, pranic jim neměl za zlé ono rybaření, prohlásil se ochotným a jel opravdu tak blízko, jak mohl.

Ze vši čeledě však byli přítomni toliko skoták Ramon a Miguel, kuchař. Carlos a Nicolás byli celí bez sebe radostí, kynuli a křičeli, nebylo však ničemu rozuměti. Znenadání Juan úprkem přijel na ponníku Carlosově, jehož mu byl půjčil na čas své nepřítomnosti. Aby ukázal, že je tak rychlý jako loď, jel tryskem souběžně s ní a nemilosrdně bil do koně; se svým tlustým břichem a krátkým svým krkem byl podoben pádící divoké svini. Carlos se s počátku radoval, ale potom se na Juana rozzlobil.

„Nebij tolik! Nebij mého koně tolik!“ křičel, „nebo zbiji tebe!“

Ale Juan toho nedbal, za prvé, že nic nes-

lyšel, a za druhé, že Carlos přece ho nemohl bít. Cestující však se smáli.—

Měli již za sebou San Nicolás, Rosario a Santa Fé. Teplý vzduch severu již se ohlašoval. Bylo dnes krásně, bez větru.

Po obědě leželi na palubě pod rozpjatým toldem na dlouhých, slaměných lavicích, pili černou kávu a kouřili cigarety. Také pan Dr. Buerstenfeger byl nahoře, ale neležel, nýbrž seděl, ani nekouřil cigaret, avšak lehký, brémský doutník, jichž si dovezl velikou zásobu z Německa, aniž jich zapřel clu.

Dvě hodiny potom loď náhle s mocným otřesem se zarazila, lopatková kola se zabořila do dna, tucet sklenic a šest lahví se rozbilo, v kabině pana Dra Buerstenfegera vypadla kniha ze sítě. Bylo málo vody a najeli na písčinu. Ale jinak se nepříhodilo žádného neštěstí. Když se smrákalo, přijel veliký parník po proudu; lany se pokoušel osvobodit druhý, leč marně. Zjitra však, když Carlos a Nicolás procitli, opět již jeli plnou parou. Bouře v noci odpoutala loď.—

Než uplynul týden, dospěli do Formosy. Vyšli na pevninu. Na jednom balkoně sedělo krásné, malé děvčátko, ovívalo se papíro-

vým vějířem a koketovalo za Carlosem a Nicolásem. Carlos a Nicolás se zastavili a usmívali se vzhůru, pan Dr. Buerstenfeger nutil vpřed; krásné malé děvčátko zavřelo papírový vějíř a smálo se.

V sedm hodin již opět byli na cestě; parník s vojenskou posádkou jel po proudu. Mělo se přispěti na pomoc Formose, na niž právě dorážely hordy Indiánův z kmene Tobas.

Carlos a Nicolás uslyševše tu novinu, nedali se utišiti, že jejich loď tak záhy odjela, a oni nemohli se zúčastniti boje. Náhle jim dolehlo na mysl, že krásná dívenka, která ve Formose stála na balkoně, zajisté jest u velikém nebezpečení života. Nikdy Carlos a Nicolás nezvědí, je-li mrtva, neboť úplně zapomněli ulici, kde bydlela, také již se nedovedli za nic upamatovati na její tvář, jakkoli působila na ně mocným dojmem. A byli naplněni smutkem.

Na úsvitě parník opět zarazil. Se země byl položen dlouhý most až na loď, dlouhá řada Indiánův a Indiánek sunula se po mostě, na hlavách veliké koše, plné oranžů, jež nosili na palubu. Až dlouho do odpoledne trvalo nakládání. Na přídě loďní pnula se

zlatá hora pomorančův, vanul vánek a přenášel vůni. Carlos a Nicolás si vyhrabali do hory doupě, skrčili se tam a jedli oranže.

Kapitán to viděl, také nakládající to viděli, neříkali však nic. Ale hoši mysleli, že jich nikdo nepozoruje, a shledávali to romantickým a dobrodružným.

Když se stmívalo, vyjeli.—

Ráno po snídani — chlapci seděli v jídelně — náhle zarachotila na palubě střelba z pušek. Vyskočili a hnali se tam, pan Dr. Buerstenfeger s velikou obavou za nimi.

Nahoře stříleli po aligátorech, kteří se vyhřívali na blízkém břehu. Před hodinou se

objevili první, nyní jich napočítali už přes dvacet; dva cestující vynesli své remingtonky a jiní spěchali, aby tak učinili podle nich.

„Karle a Mikuláši,“ přísně zvolal pan Dr. Buerstenfeger, „pojdte dolů, k vyučování!“

Carlos se dal do pláče, Nicolás byl velmi sklíčen. Ale nepomohlo to nic. Byla otevřena mluvnice a Carlos četl: „Après la bataille de Marathon...“

Ale nahoře na palubě třaskala rána za ranou.

„Après la bataille de Marathon...“ štkal Carlos. „Oh, pane doktore Buerstenfegere, pusťte nás nahoru!“

Ale pan Dr. Buerstenfeger přísně zabránil. Byl by zajisté odložil vyučování, kdyby bylo šlo o věc důstojnější, ale nechtěl, aby Carlos a Nicolás měli kratochvíli z toho, že se zabíjejí zvířata. V tom se otevřely dveře a tia Lolita stanula v kabině.

„Pane doktore Buerstenfegere,“ prosila, „pusťte chlapce nahoru!“

Pan Dr. Buerstenfeger byl červený jako krev. Uklonil se, řekl úpěnlivě: „Moje milostivá slečno, prosím...prosím vás... ne... moje milostivá slečno...!“

Bylo marno, tia Lolita se vrátila s nepořízenou. Ale neuplynuly tři minuty a zčista jasna zavřel svou knihu a zvolal, při čemž jeho hlas se chvěl zahanbením: „Jděte si nahoru, Karle a Mikuláši, jděte si nahoru!“—

Večer byli v Asuncionu.

PARAGUAY

„Po této dlouhé říční plavbě jest potřebí, bychom si konečně zase důkladně dopřáli pohybu,“ vece pan Dr. Buerstenfeger a pojal Carlosa a Nicoláse za ruku.

I procházeli se ulicemi města Asuncionu, v němž jsou oslnivě bílé domy s vyčnělými okny a s dřevěnými mřížemi, kryté galerie, v nichž visí sítě na spaní, a široké nedlážděné ulice s červenou, měkkou zemí. Vůně oranžových květů plnila město. Ženy, zahalené v dlouhé, bílé hávy, ubíraly se pomalu a velice zpříma, s pestrými džbány na hlavách. Ve svých zahrádkách pod oranžovníky leželi muži, někdy jen v košili, a spali.

„Toto jest rajský kraj,“ děl učitel, „beze shonu a trýzně a beze zloby lidé zde tráví své dny, nepotřebujíce, aby žili, než vztáhnouti ruku po nádherných plodech, jichž tato dobrotivá země jim skýtá.“

Cesta je vedla mimo trh. Carlos a Nicolás uviděli dvě opic, skrčených, každá na veliké tykvi. Čtyři prastaré, scvrklé Indiánky seděly kol objemného kotle, žvýkaly kukuřici a plivaly ji do něho.

„Slinami se kukuřice zakvasí, z toho je potom kořalka,“ řekl pan Dr. Buerstenfeger a otrásl se.

Ale pozornost chlapců byla obrácena na opice. Až dojedeme do Paraguay, dostaneme také opici, pravila maminka.

Jedna ze starých Indiánek vstala, posadila na každou dlaň po opici a podávala je učiteli. Škrněly a škrabaly se.

„Pane Dre Buerstenfegere, kupte nám opici!“ prosili Carlos a Nicolás zároveň.

Pan Dr. Buerstenfeger ulekán sebou trhl; rozpomenul se na slib, který maminka jim dala. Ale žádné zvíře nebylo mu tak nesympatické jako opice.

„Kupte nám opici!“ opakovali hoši.

Po nějakém zdráhání jal se vyjednávat s Indiánkou. Carlos a Nicolás nebyli svorní ve volbě; posléze se dohodli o tu, jež seděla na levé ruce, a učitel svolil. Ale když Indiánka zdvihla bednu, do níž opice náležela, a zatahala ji za provázek, na němž byla uvázána, obě zvířata si padla do náručí a hlasitě se rozvřeštěla. Věděla od mnoha předchůdkyň, že nastalo loučení.

„Chuděry opice!“ pravili Carlos a Nicolás. Také pan Dr. Buerstenfeger byl pln soucitu. Opice se držely objaty, učitel si nevěděl rady.

„Kupte obě!“ prosili chlapci.

Pan Dr. Buerstenfeger zápasil sám se sebou.

„Bylo by ukrutností odloučiti nebohá zvířata!“ rozhodl nakonec.

Dal Indiánce pokyn, chlapci zajásali a několik minut na to šli k domovu, Carlos a Nicolás po pravici a po levici pana Dra Buerstenfegera, každý se svou bednou a svou opicí. —

Dva dni po tom nastala další cesta do Trinidadu; byla to jízda koňmo a trvala pět hodin. Ponejprv ve svém životě pan Dr. Buer-

tenfeger byl nucen odhodlati se, aby vsedl na koně. V celém Asuncionu nebylo možno sehnati povozu. Sotva by se byli kam dostali po měkké, sypké půdě cest. Poněvadž den byl příliš horký, rozhodli se, že pocestují v noci. O jedenácté se vydali, za krásné měsíčné záře, aby dorazili za kuropění.

Koně byli krotcí a hubení a bylo postaráno o to, aby pan Dr. Buerstenfeger dostal nejkrotšího. Rodiče, tia Lolita a ostatní jeli napřed. Carlos a Nicolás jeli vedle svého učitele a byli zaměstnáni poháněním jeho soumara, bylo-li se rozjeti klusem. Obvyčejně však se jelo krokem, ana cesta z větší části vedla pralesy. —

Kolonie Trinidad byla obklopena pralesy, z nichž v noci doléhal křik vřešťanů.

Největší část obyvatelstva se skládala z německých sedlákův a řemeslníkův, kteří téměř všichni měli pochybnou minulost.

Byli sváti se všech částí říše a bylo slyšeti vedle sebe všechna nářečí. Ale žili tam i lidé z jiných společenských tříd: sběhlí němečtí studenti, nedoučení medikové, kteří se rvali o nemocné, zkažení soudcové a advokáti. Zvali se „starými semestry“ a opíjeli se v no-

ci lacinou kořalkou; v Trinidadu se hemžilo hospodami. Za dne jedli banány, oranže a mandioku, což bylo za babku.

Všichni obyvatelé žili vespolek v nenávisti a sváru. Šel-li pan Dr. Buerstenfeger s Carlosem a Nikolásem na procházku osadou, v uších mu zvučely jen zlomyslné klepy. Pekař si ho vyčíhal a poslínal ševce, švec pokradmu šel za ním, a jakmile se octl pan Dr. Buerstenfeger na svododě, potupně mu mluvil o pekaři, truhlář následoval a vyprávěl hanebnosti o ženě včelařově. A stejně bylo s lékaři, soudci a advokáty.

Zprvu pan Dr. Buerstenfeger beze slova nechával přehrnutí se příliv přes sebe. Potom však odmítal rukama a prchal do pralesa. A vrací se domů, obchází vesnici.

Dvakrát za týden bylo dovoleno Carlosovi a Nicolásovi, aby si vyjeli sami. Pan Dr. Buerstenfeger to dovolil, poněvadž krajina byla jistá, od pokojných Indiánů kmene Guarang nebylo se čeho báti.

Na svých hubených, ježatých koních dávali se chlapci nejraději oním směrem, kde záhy po pralese se začínala step. Zde mohli dlouho jezdit tryskem a připomínalo jim to

pampy argentinské. Jen se tu zdvíhaly občas hájky palmové. Palmy však nestály těsně u sebe, nýbrž tak, že slunce mohlo široce mezi ně prouditi. Jeli, až prales byl černým pruhem na obzoru, seskákali s koní a lehli si do trávy, jak často činívali doma na statku, a naslouchali do ticha; kobyłka cvrčela, kdesi prozpěvoval pták. Tyto šumoty a vedro dne je ukolébávaly do dřímot.

Carlos snil, že honí pštrosy, potom snil, že bojuje s divokými Indiány kmene Tobas. Náhle procitl. Mnul si oči, a podivno, co právě se mu zdálo, viděl zřetelně, ale nehybně, vkresleno do oblak, jež tábořila nad obzorem, a čím déle upřeně do nich hleděl, tím živějším se stával obraz. Zavřel oči a pomalu jej viděl zanikati, otevřel je, a obraz se vznášel nad obzorem. —

Jednoho dne, když si Carlos a Nicolás vyjeli do pralesa, potkali maličkého Indiána. Držel na holi velikého, pestrého hada, kterého právě zabil. Carlos se otázal, chtěl-li by jej prodati nebo za něco vyměnit. Poněvadž přitakal, oni však neměli peněz, seskočil s koně a dal mu zaň pokrývku zpod sedla.

Za jízdy k domovu se rozhodli, že si udě-

lají sbírku hadů. Pořídili si lahvice, kterým otloukli hrdla, a naplnili je lihem. A část svých prázdných chvil slídili po hadech, jež zabijeli, dávali do lahví a pečlivě zavírali do svého šatníku, vědouce, jaký odpor pan Dr. Buerstenfeger má k těmto zeměplazům.

Neštěstí však tomu chtělo, že jednou zůstala skříň otevřena a pan Dr. Buerstenfeger v ni nahlédl: tvář mu zdřevěněla, jako by se byl podíval do komory Modrovousovy! Ale netrestal jich, byl toliko velmi bled a pravil: „Karle a Mikuláši, neskonale jste mne zarmoutili!“

Carlos a Nicolás mu slíbili se slzami, že nikdy již nelapí hada, žadonili ho však, aby tyto si směli nechat, když přece jsou mrtvi a při tom tak převelmi spanilá zvířata. Tato poslední poznámka probudila v panu Dru Buerstenfegerovi opět pocit hrůzy. S velikou vážností odpověděl: „Že jich nebudete již chytati, to vím — v ostatku vám již nemám co říci!“ S tím se vzdálil.

Jeho zábava s chlapci se od té omezila na nejnutnější; zvěděl od Zenobie, že hadové stále ještě jsou v skříni. Ve škole říkal tónem svrchovaně zarmouceným: „Nyní přejde-

me k počítání z hlavy,“ nebo „Karle, otevři svou mluvnici!“

A tak si počínal ustavičně, až Carlos a Nicolás již toho nemohli snést a hady zakopali. Pan Dr. Buerstenfeger ani nemrkl, když o tom zvěděl. Ale večer, když ulehli, dal jim s nepoměrně větší srdečností, nežli v dnech předchozích, polibek na dobrou noc. —

Jednou odpoledne za veliké přestávky Carlos a Nicolás seděli po pravici a po levici tie Lolity pod banánem před budovou.

Carlos rozpletl její pletence a vlasy rozprostřel po ramenech, že i její tvář byla orámována. Takto ji shledával ještě mnohem krásnější než obyčejně, i nazval ji Jenovéfou.

„Vyhlížíš jako Sněhurka,“ děl Nicolás, „to byla nejsličnější dcera královská.“

Tia Lolita se zasmála: „Nemohu se přece podobati Sněhurce; vždyť její vlasy byly černé jako dřevo ebenové, a já jsem plavá!“

„Ale jako husopaska jsi,“ mínil.

Pan Dr. Buerstenfeger šel mimo. Stanul a zahleděl se v tiu Lolitu.

„Nicolás mne přirovnává k husopasce, co tomu říkáte, pane Dre Buerstenfegere?“

pravila, stavějíc se uraženou.

„Oh, oh!“ mínil pan Dr. Buerstenfeger, nenalezl však dalších slov, zdál se zmaten.

Nicolás se zlobil: „Nemyslím přece obyčejnou husopasku, ale onu Husopasku, která ve skutečnosti byla dcerou královskou, její vlasy byly ryzí zlato a musila pásti husy s Kurtkem.“

S tímto výkladem byla tia Lolita spokojena, políbila Nicoláse a on přivinul svou hlavu na její rámě. Pan Dr. Buerstenfeger zcela mimoděk sebou trhl a bral se dále. Potom odešel nahoru do salonu, sedl si ke klavíru a přehrával fantasie. Tia Lolita a Carlos a Nicolás poslouchali, ani nehlesali.

Carlos pravil: „Kterak krásně přec hraje pan Dr. Buerstenfeger!“

„Velmi krásně hraje,“ odpověděla upřímně. —

Několik dní potom vesničané tančili opodál pod věkovitým stromem. Starý Indián hrál na kytaru a tiše k tomu zpíval. Byla měsíčná noc a mladé Indiánky tančily. Měly jemné, útlé tváře a veliké tmavé oči. Tlusté pletence vlasů spadaly na hnědá, holá ramena. Měly bílé, lněné košile a bílé, letní sukně, korálové řetízky na šíjích a všechny prsty okrášleny prsteny. Vanula sem vůně oranžových květů. Tia Lolita žvatlala s panem Drem Buerstenfegerem. V dobrém rozmaru se naň zasmála a nevinně jej poškádlila.

Pan Dr. Buerstenfeger beze slova na ni upřel oči s tlukoucím srdcem.

„Zatančeme si také!“ řekla.

„Ano, ano...!“ koktal pan Dr. Buerstenfeger, sám dobře nevěda, co praví.

A tančili. —

Když se Carlos a Nicolás již chystali na lůžka, pan Dr. Buerstenfeger vedle v svém pokoji pomalu přecházel a cosi potichu si bublal. Náhle se zastavil, položil si dlaně na

tvář a zavzlykal: „Miluji tebe, Lolito...buď mou ženou, miluji tě celou svou duší!“

Carlos a Nicolás to slyšeli a nezměrný údiv se jich zmocnil. Beze slova seděli na svých stolicích a dlouho nemohli toho pochopiti.

...Ženou jeho se měla státi, tia Lolita! Ale chudák pan Dr. Buerstenfeger!! Byli naplnění hlubokou soustrastí s ním, ale daleci toho, aby uctili šírost jeho bolu. Tia Lolita přece si vezme prince, s ním se odstěhuje do jeho zámku a bude nejkrásnější královnou světa! Nikdy se nevdá za pana Dra Buerstenfegera!...

Nazítří při vyučování učitel byl velmi podivný, sotva že poslouchal odpovědi, které dávali Carlos a Nicolás. Temný pocit jim říkal, že ví, že ona si vezme prince, a proto že je tolik smuten.

Večer, když se smrákalo, seděli s tiou Lolitou v jejím pokoji u otevřeného okna.

„Vezmeš si prince?“ otázal se Carlos.

„Zajisté,“ odpověděla.

„Chudák pan Dr. Buerstenfeger!“

Tia Lolita se zasmála. Tu jí bezelstně vypověděli, co se včera událo. Zprvu byla za-

ražena, potom nejvýš rozveselena.

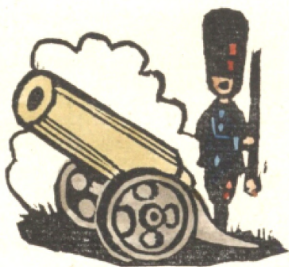
Tam dole v zahradě chodil pan Dr. Buerstenfeger. Šel s hlavou obrácenou k zemi a pohyboval rukama jako v samomluvě. Došel k lavičce a sedl si. Zcela zřetelně zaslechli, jak potichu řekl: „Lolito!“

Carlos netušil, co se děje v panu Dru Buerstenfegerovi; ale soucit jej pojal, neurčitý, než přemocný. Seběhl se schodů do zahrady za panem Drem Buerstenfegerem: „Ubohý pane Dre Buerstenfegere!“ Učitel se naň užasle podíval.

„Ubohý pane Dre Buerstenfegere, vždyť ona si vezme prince!“

Nahoře za oknem hnutí. Pan Dr. Buerstenfeger tam vzhlédl a uviděl tiu Lolitu tam sedící. I poznal, že ho slyšeli, i vstal prudce, zatím co krev se mu valila do tváře. Ale potom opět dopadl, svěsil hlavu a jal se vzlykati, ponořen v šílené zahanbení. Carlos zde stál, díval se na něho a nechápal veliké záhady. Náhle však se mu vrhl okolo krku a také se rozvzlykal. Z pralesů však zvučně se rozléhal koncert vřešťanů.

REVOLUCE

Uplynulo několik let. Bydlili nějaký týden již v městě, poněvadž villa byla opravena. Ale za deset dní Carlos a Nicolás měli s panem Drem Buerstenfegerem odjeti do Evropy. Carlosovi co nevidět bude deset let. Byli ve svém učení již tak daleko, že mohli vstoupiti do první třídy gymnasiální, a ustanoveno k tomu malé město kdesi v Německu.

Do Evropy! jásali Carlos a Nicolás, to bude jednou daleká cesta. Pojedou po moři, kde vlny jsou jako horstva. Uvidí tam velryby a žraloky. Dokonce snad zažijí ztroskotání, přistanou na osamělém ostrově a budou se živiti travou a bylinami, než zásoby vraku budou dopraveny na pevninu. Potom tudy popluje koráb, Carlos a Nicolás si svleknou košile a budou jimi mávati a posléze dospějí do Evropy, proživše nádherný příběh Robinsonův.

Ale v Evropě se až po krk boří do sněhu, jde-li se ulicemi. To se jim zdálo veselým. Pak se tam také daleko jezdí na saních. Šest koní se zapřahne do saní a tryskem se jede po horách a dolinách a hvozdem. Často je pronásledují vlci. Ve škole je pěkně. Chodí se tam s brašnou na zádech a v deset je svatčina, již třeba si vzít z domu.

Škola jest ve velikém sále, kde se žactvem jen hemží. Učitel mluví zvučným hlasem, všickni naslouchají a každý chce býti nejlepším. Mají-li školu tak sami ve dvou doma, dávno tak nejsou žádostivi cti. Takové to jest v Evropě! Carlos a Nicolás to věděli, ačkoliv to pan Dr. Buerstenfeger jen z části takhle vyličil. —

Ale dnes ještě seděli v Buenos-Aires ve hracím pokoji a sepisovali chlapce a dívky, které na pozítřek chtěli sezvati na Carlosovy narozeniny. Carlos chtěl, aby i jeho nejlepší přítel byl přítomen, hošík jeho věku, který jezdil na chromém bělouši, maje za sedlo ovčí kůži, a jehož otec byl čeledínem na jatkách v Barracas. Pan Dr. Buerstenfeger však to naprosto neshledával vhodným, a tak tedy všichni tři vyšli z domu, aniž bylo

vyhověno Carlosovu přání, aby učinili pozvání. Nejprve šli k Aguiereovým, kteří nebydleli daleko. Byli požádáni, aby vešli do pokoje k přítelovu staršímu bratru, jemuž bylo dvacet let a který měl kníry.

Seděl za velikým psacím stolem, na němž ležela kupa papírů, byl zamyšlen a v starostech a slíbil roztržitě, že jeho menší bratr, který té chvíle jest ještě ve škole, přijde na Carlosovy narozeniny. Potom si to napsal na papírek. V sagnanu potkali pan doktor Buerstenfeger a oba chlapci paní domu, dámu ze severních provincií, s mdlou pletí a velikýma, pokojnýma očima. Políbila chlapce a slíbila, že jejich malý přijde.

Na Carlosovy narozeniny chlapci procitli časně ráno. V šeru spatřili dary rozestavené před lůžky. I Nicolás býval obdarován o narozeninách Carlosových, poněvadž jeho už se počítaly skoro do svátků vánočních.

Na velké bedně ležel lístek, na kterém bylo napsáno: Od pana Dra Buerstenfegera.

Když se horečně obeznámili s věcmi ostatními, Carlos v košili odběhl do kuchyně a přinesl železné pačidlo, aby otevřel bednu. V ní našli lepenkovou krabici, která zaují-

mala téměř celou bednu. Když krabici otevřeli, našli v ní ještě jednu a v té balík. Ale nebyl to balík, nýbrž smačkaný novinový papír. Když se chtěli již vzdát, přišli na veliký papír, na němž stálo:

Této bedně se všim, co v ní jest,
říká se u nás julklapp.

Nespokojení s tímto výkladem, beze vši naděje hledali dále, našli však přece nakonec do hnědého papíru zabalený dar, dvě krásné knihy, do nichž pan Dr. Buerstenfeger vepsal srdečná věnování.

Carlos a Nicolás se oblekli a odešli do hracího pokoje; bylo po domě ještě ticho tichoucí. I venku bylo ticho, tramvaje dosud nejezdily, jen pekařský tovaryš hvízdaje jel na svém mezkou prázdnou ulicí.

Carlos a Nicolás dostali množství olověných vojáků, jež zařadili do svých armád. Potom křídou nakreslili čáru středem velkého stola, děla nabili hráchy a bitva se rozpoutala. Dole však na ulici zarachotilo tlumené bubnování, hoši odskočili na balkon — prapor pěších vojáků šel mimo.

Zatím nastal bílý den, služebnictvo bylo vzhůru. Na rohu ulice stál hlouček lidí, kus

dále opět hlouček. Škadrona policie s ruční-
cemi mījela klusem, za ní několik zvědavců.

Pořád ještě tramvaje nejezdily...

Pan Dr. Buerstenfeger zatím vstal. Přál
všeho dobrého Carlosovi k narozeninám,
chlapci děkovali za krásný dar; potom ode-
šli posnídat do jídelny.

Na chodbě zaslechli kuchařku hlasitě a
rozčileně hovořiti. Pan Dr. Buerstenfeger
vstal, aby vyslechl, co se stalo. Všecka bez se-
be vyprávěla, že jí nepustili na náměstí, že
plaza jest obsazena vojskem, že tam stojí
děla, dlaždice jsou vytrhány.

„Revoluce!“ děl Mauricio, služebník
z Galicie.

„Coo...!“ odpověděl pan Dr. Buersten-
feger.

„To je revoluce!“ volali Carlos a Nico-
lás a hrnuli se na balkon.

Na plaze však třeskla salva, až okna zara-
chotila; to byl začátek.—

Trvalo hodnou chvíli, než se pan Dr.
Buerstenfeger vzpamatoval z počátečního,
velikého úleku, ihned však vzal chlapce do
své ochrany.

„Revoluce, revoluce!“ křičeli Carlos a

Nicolás a byli celí unesení. Pan Dr. Buerstenfeger je zapřisahal, ať mlčí, a potom přísně je pojal za obě ruce. Pak přikázal Mauriciovi zuzavíratí všechna okna, která by byla snad otevřena. Aby tak tak mohli viděti, co se na vlastní ulici děje, museli si vystupovati na židle. Z blízké plazy občas třeskala salva. Ale i v jiných částech města začínalo býti rušno; měšťané ozbrojeni vylézali na ploché střechy svých domů, z oken a s balkonů se střílelo. Se soumrakem však se ponenáhlu opět rozhostilo ticho. Rozptýlené tlupy křičíce potloukaly se městem. Domy byly zabeďňovány, každý se zabezpečoval před lupiči. I u Carlosa a Nicoláse byla vrata pečlivě zamčena a pan Dr. Buerstenfeger sešel dolů, aby se o tom přesvědčil.—

Když chlapci byli již na lůžkách, dlouho se ještě bavili o těch věcech.

Od vlády a také od revoluční strany byly vydány letáky, které zpravovaly o postupu událostí. Pan Dr. Buerstenfeger a tatínek dnes u stolu o tom rozmlouvali a Carlos a Nicolás se pokoušeli učiniti si o věci obraz: bylo jim jasno, že president mnoho kradl, a kdo byl dobrý Argentinec, musil dělati re-

voluci. Zajisté Carlos a Nicolás se vynasnaží, aby byli dobrými Němci, ale chtěli také zůstatí dobrými Argentinci.

„Viš co! “ děl Carlos, „měl-li by president vyhrávati, oba také vtrhneme do revoluce a všechny své přátele donutíme, aby šli s námi. Na svých ponnících pojedeme a pomůžeme poraziti presidenta.“

S tím rozhodnutím uspokojeni usnuli...

Když se rozbřesklo, byli probuzeni hlasi-
tou a nepřetržitou střelbou. I na blízkých u-
licích se střílelo. Prapor pěšáků dole na ulici
spěl s nasazenými bodáky na plazu, bez
bubnování. Co nevidět tam budou. Carlos
a Nicolás se zděsili. Několik minut, a třes-
kla nová salva, přehlušující obecný rachot.

To bylo uvítání.

„Můj Bože! “ řekl pan Dr. Buerstenfe-
ger a ztratil barvu ve tváři.

Opět se tu brala tlupa povykujících lidí,
obtěžkaná rázy letáků. Složili je na hroma-
dy a spalovali je. Při tom hulákali: „Viva la
revolucion! “

„Viva la revolucion!“ křičeli Carlos a Ni-
colás, strženi nadšením.

„Mlčte, pro nebesa,“ zvolal pan Dr.

Buerstenfeger, „zdržte se jakéhokoli projevu mínění!“

K polednímu se objevila eskadra, jež měla stanici den cesty na jih od Buenos-Aires. Přijela na pomoc povstalcům. A nyní se odtud rozpoutala střelba na město.

Služebné s křikem utekly do kuchyně, neboť již jedna z prvních střel se roztrhla ne příliš daleko od domu. Rodiče, Carlos a Nicolás a pan Dr. Buerstenfeger seděli spolu v jídelně.

„Bloudství,“ mínil tatínek, „nyní jest přítel jako nepřítel.“

„Uličnictví!“ vydechl pan Dr. Buerstenfeger bledý jako křída.

„Kdybychom si vylezli na střechu, mohli bychom viděti vše,“ děl Carlos Nicolásovi.

Nikdo toho neslyšel. Maminka stála u dveří, pan Dr. Buerstenfeger byl všecek zdrcen, tatínek rozprávěl o vyhlídkách revoluce. Chlapci vylezli po schodech na plochou střechu. Patero pancéřových lodí eskadry asi na kilometr odtud stálo v bitevní linii.

Střílely střídavě.

„Zdaliž to nehučí jako železnice, když se žene mimo?“ řekl Carlos Nicolásovi, letě-

la-li bomba. ...Náhle pan Dr. Buerstenfeger stál vedle nich.

„Karle a Mikul...! “ více ze sebe nevypravil. Byl ve tváři zsinálý jako popel. Stiskl každého za paži a jeho ruce byly jako svěráky. Nepromluviv slova sešel s nimi se schodů a dovedl je tatínkovi a mamince. Po celý čas nyní pan Dr. Buerstenfeger svíral ruce hochů. Bombardování trvalo.

„Pane Dre Buerstenfegere,“ úpěli, „pusťte naše ruce! “

„Ne,“ řekl.

„Prosíme vás, pane Dre Buerstenfegere!“ Pustil je.

„Sli bychom si do hracího pokoje,“ řekli a vstali. Pan Dr. Buerstenfeger za nimi. Rozestavěli své olověné vojáčky, stříleli hrachem a hráli si na revoluci. Každý byl stranou revoluční. Zapomněli se docela a doráželi na sebe.

„Zadržte!“ zvolal pan Dr. Buerstenfeger a uchopil je za paže. Potom položil ruce na jejich ramena a řekl emfaticky: „Karle a Mikuláši!“ a nyní rychlým hnutím ukázal ven, „svým hodným rodičům a potom mně jest vám děkovati, že nebudete jako oni u-

ličníci...tam...“

Ale za těchto posledních slov roztrhla se nedaleko bomba, že tabulky popraskaly.

Carlos a Nicolás však, beze smyslu rozčilením, přiskočili k oknu, divoce je otevřeli a o několik domů opodál spatřili vystupovati veliký, červený mrak cihlového prachu — tam, kde bomba praskla...

Co se dalo v příštích třech hodinách, Carlos a Nicolás neviděli. Pan Dr. Buerstenfeger je zamkl do školní světnice, jež vedla do dvora; nevěděl si naprosto rady.

Neviděli, jak byl nesen starší bratr jejich přítele, dvacetiletý Aguiere, jenž byl sice mlád, ale náležel k vůdcům revoluce, čtyřmi ozbrojenými mladými měšťany na marách podle domu. Byl zasažen kulí pod prsoma, i nesli jej, an si toho přál, domů k jeho matce. Asi ještě dnes dokoná.

Neslyšeli než svištění a praskot bomb. Ale pan Dr. Buerstenfeger seděl za dveřmi, aniž chlapci o tom věděli. Chtěl jim býti na blízku v těchto nebezpečných hodinách, žádná výtka nesmí ho stihnouti...

K večeru bombardování ustalo a po náměstích a ulicích nastal poněkud klid. Pan Dr. Buerstenfeger propustil hochy z vězení. Když za chvíli poté stáli v jídelně na židlích a dívali se na ulici, přijela dlouhá řada kar. Mrtvoly vojáků, policistů a měšťanů ležely tam nakupeny. Nicolás se odvrátil, ale Carlos jako zakletý se díval a tehdy spatřil, kterak se v oné hromadě pohybovaly paže a nohy, byliť mezi nimi ještě ranění. Hrůzou a úskostí jat prchl do svého pokoje a zahrabal si tvář do podušek. Od záměru vyjít na pomoc revoluci, kdyby president vítězil, chlapci nyní náhle nadobro upustili...

Když v noci leželi na lůžkách — dlouho nemohli usnouti rozčilením — bylo znenačání mocně zaklepáno na domovní dvéře, okolo dvanácté. Carlos vyskočil.

„Otevřte, otevřte, pro Boha, otevřte!“ dole někdo volal. Carlos vyskočil z postele a běžel do pokoje pana Dra Buerstenfegera.

„Pane Dre Buerstenfegere, dole někdo klepe a žádá za vpuštění!“

Vychovatel vzpřímen seděl na svém loži, civěl naň a neodpovídal. Carlos odběhl do pokoje otcova.

„U domovních dveří stojí někdo a prosí por el amor de Dios, aby byl vpuštěn!“

Tatínek vstal a odebral se k oknu. Dole stál policista, až na hlavu pokryt blátem, všecek vyděšen. Tatínek vklouzl do spodků a oblekl si kabát. Venku byl pan Dr. Buerstenfeger.

„Třeba mu otevřít!“ mínil učitel ponuře. Oba sešli dolů, za nimi Carlos a Nicolás.

Policista rychle vběhl do otevřených dveří, jeho levá paže krvácela. Zasáhla ho kule, ale nehluboko. Dovedli jej do kuchyně, vzbudili sluhu a paži mu ovázali.

Chudák gallego! myslili si Carlos a Nicolás, naplnění soucitem.

Byl to španělský Galician, z oněch přistěhovalých ubožáků, kteří se musí spokojiti s jakoukoli nahodivší se službou.

„Se střech na nás střílejí, teď ještě. Jako mouchy nás zabíjejí, jsem poslední z patroly!“ pravil.

Jeho vyděšená tvář byla obrácena na pana Dra Buerstenfegera. Prosil, aby mu ustříhali lesklé knoflíky od stejnokroje, by nebyl poznán na první pohled. Carlos a Nicolás donesli dva nože ze zásuvky a hned se pustili do práce.

„Také si sundejte čapku,“ děl Nicolás, „a dejte si na hlavu starý klobouk tatínkův, potom každý bude mysliti, že jste civilista!“

Policista se zahleděl na Nicoláse, jako rozuměje tomu návrhu. Ale potom žalostně mínil: „Ne, to přece nejde...nesmím...knoflíky ještě... ale“

Donesli mu vína, vypil tři sklenice. Za půl hodiny však řekl, že „musí jíti, že nesmí déle prodlet.“

S počátku sotva se udržel na nohou: účinkem vína, probdělé noci a úzkosti. Sluha jej doprovodil dolů a otevřel mu.

Nicolás řekl: „Ubohý policista, má takový strach, že jej zabijí...“

Ten však se kmital mimo domy, občas kradmo vzhlédl, nemíří-li někdo dolů, a potom zmizel za rohem...

Když se Carlos a Nicolás ráno probudili, slyšeli dole na ulici jezdit tramvaje, kočí dul

do svého rohu, byla to nejrozvernější melodie; s rachotem jezdily káry. Na svých břichatých konících jeli mlékaři. Bylo slyšeti pleskot mléka v jejich plechových bandaskách. Carlos otevřel okno.

„Nicoláse,“ zvolal na svého bratra, jenž se právě probouzel, „jest po revoluci, myslím!“

„Máme mír,“ děl pan Dr. Buerstenfeger, když hoši přišli na snídání. „Bohu díky, mír...Karle a Mikuláši, nyní opět bez překážky můžete na balkon!“

Téhož okamžiku táhla dole tlupa lidí. Křičeli: „Pryč je, pryč je ten bídák!“

Míněn tím president, byl svržen; včera prchl do Paříže s několika miliony.

„Pryč je, pryč je, ten bídák!“ Jásot se šířil, všecek lid se přidával.

Za týden poté Carlos a Nicolás odjížděli do Evropy...

Byli v pokoji matčině a dávali jí s Bohem. Nechtěla s nimi na loď, aby neprodlužovala trýzně loučení. Ale tatínek doprovodí chlapce až do Montevidea. Plakala, Carlos a Nicolás plakali též.

„Že ano, záhy nás navštíví!“ Nicolás

objímal maminku. „Za rok přijedu do Evropy,“ vzlykala. V tom se Carlos hlasitě rozeštkal: „Nechci do Evropy, chci zůstat u tebe!“

A Nicolás štkal: „Také nechci do Evropy, chci zůstat u tebe!“

Ale venku stál pan Dr. Buerstenfeger se svou cestovní brašnou, na které byly vyšity fialky a růže, hodinky drže na dlani.

Za čtvrt hodiny tito tři jeli mimo calle Florida. Carlos třikrát rychle se obrátil po dřevěné lahvi a pomyslně si vzlykaje: Kdy tu opět uvidím? !...

Na přístavním mostě čekal tatínek.

Chlapci se mu vrhli okolo krku: „Vid', až do Montevidea nás doprovodíš...? !“

„Ano, moji hoši,“ řekl a setřel si slzu, která mu stékala po tváři.

POZNÁMKY

Boleadory, lano upletené z kožených řemínků, na jejichž koncích visí železné kuličky; na lapání zvířat.

Gring, pohrdlivé označení cizinců.

Gauchové, pastevcí dobytka a venkované vůbec.

Poncho, kazajka.

Caramba, ouvej!

Capataz, šafář.

Chiripá, halena.

Tilbury, lehký vůz, zvaný tak podle svého vynálezce Angličana Tilburyho.

Mandioka, keř v Americe, z jehož kořene se mele mouka a dělá chléb.

Backbord, opěradlo; z angl. backboard.

Plaza, náměstí.

OBSAH

Boleadory	11
Čiňan	33
Bratříček	47
Honba na tygra	57
Pan Dr. Buerstenfeger	73
Den s panem Dr. Buerstenfegerem	87
Cesta do Mendoza	109
Město Mendoza	119
V Kordillerách	133
Do Paraguay	155
Paraguay	173
Revoluce	187
Poznámky	205

DOBRÉHO DÍLA

svazek 92.

v říjnu L. P. 1927

Z němčiny přeložil
BOHUSLAV REYNEK,
dřevoryty vyryl
MICHAEL FLORIAN.

Vysázela
EVA FLORIANOVA,
na soukromém ručním lisu vytiskl
METHODĚJ FLORIAN.

Na skladě
MARTY FLORIANOVĚ
ve Staré Říši na Moravě.

Bylo tištěno:

- A. 30 ex. na ručním bílém
- B. 50 ex. na ruč. chamois
- C. 300 exempl. na velínu.

Tento jest:

19-A

DEO GRATIAS

